

Anekant English Medium School, Baramati**Syllabus Split 2025-26****Month: July****Grade: VII**

Sr.No.	Subject	Topic/ Chapter / Lesson	Learning Objectives	Learning Outcomes	Life skills
1	English	*Honeycomb - The Rebel (Poem)	To enable the students to - *Understand the theme and message conveyed in the poem. *Engage in discussion about the protagonist's actions within the poem.	*Students will understand the value of importance of accepting new ideas. *Students will participate in discussion that demonstrate their understanding.	*Self awareness *Critical thinking
		Gopal And Hilsa Fish	To enable the students to - *Introduce a comic story to be understood through pictures. *Know the importance of curiosity. *Make learning easy and enjoyable.	*Students will get encouraged to read different comic stories. *Students will understand the theme of the lesson - the importance of curiosity. * Student will dramatize the story.	*Problem solving *Critical thinking

<ul style="list-style-type: none"> *Grammar- *Transformation Of Sentences 	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> *Identify different types of sentences. *Develop the ability to recognize and apply appropriate transformation rules. *Enhance grammatical accuracy and fluency in sentence construction. 	<ul style="list-style-type: none"> *Students will write different types of sentences with accuracy. *Students will demonstrate understanding of various grammatical structures and their transformations. *Students will apply acquired knowledge to construct coherent and meaningful sentences. 	<ul style="list-style-type: none"> *Creative thinking *Critical thinking
Determiners	<p>Students are enable to -</p> <ul style="list-style-type: none"> *Define determiners and understand their role in specifying nouns. *Identify and classify different types of determiners. 	<ul style="list-style-type: none"> *Students will demonstrate an understanding of how determiners function to specify nouns. *Students will understand the use of determiners and their impact on meaning. 	<ul style="list-style-type: none"> *Creative thinking *Critical thinking

		Verbs and Its Types	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> *Understand the definition and functions of verbs in a sentence. *Learn different types of verbs in different tenses. *Develop ability to construct grammatically correct sentences using the correct verbs. 	<ul style="list-style-type: none"> *Students will identify and classify verbs correctly. *Students will apply knowledge of verbs in different tenses to communicate effectively. *Demonstrate language proficiency with accurate use of verbs. 	<ul style="list-style-type: none"> *Communication skill *Critical thinking
		*Writing Skill - Paragraph Writing	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> *Understand the structure of a paragraph. *Use transition words and phrases to connect ideas within a paragraph. 	<ul style="list-style-type: none"> *Students will write clear and focused paragraphs on different topics. *Student will organize their ideas using appropriate language and vocabulary. 	<ul style="list-style-type: none"> *Creative thinking *Critical thinking
2	Marathi	घटक – पद्य उपघटक – ४ मधमाशी .	<ul style="list-style-type: none"> *विद्यार्थ्यांना मधमाशी या छोट्या कीटकाच्या कौशल्यातून अनेक गुण आत्मसात करता येणे व त्यांचे महत्त्व व गरज ओळखता येणे. * विद्यार्थ्यांना मधमाशीप्रमाणे कष्टाळू, जिद्दी, उद्योगी, कुटुंबवत्सलकामसू असे , संरक्षक, 	<ul style="list-style-type: none"> *विद्यार्थी मधमाश्यांची विविध नावे व कामे सांगतो. उदा. कामकरी मधमाशी , राणीमधमाशी, नरमधमाशी. * विद्यार्थी मधमाशीप्रमाणे आपल्या कुटुंबासाठी अन्नचा , पाण्याचा संचय करण्याचा प्रयत्न 	<ul style="list-style-type: none"> *‘स्व’ ची जाणीव *निर्णयक्षमता *व्यक्तिमधील सहसंबंध. * भावनांचे समायोजन

			<p>गुण अंगी बिंबवता येणे</p> <p>* विद्यार्थ्यांना परिश्रम करून चांगल्या गुणांचा संचय करता येणे.</p>	<p>करताना दिसतो व आपल्या कुटुंबाची ,परिसरातील लोकांची काळजी घेताना दिसतो.</p> <p>* विद्यार्थी मधमाशी पोळे बनवण्यासाठी मेण,परागकण वापरते हे सांगतो तसेच मेण हे ठरविक वयाच्या कामकरी माश्यांच्या पोटावरील खंडामधून मेण तयार होते हे विद्यार्थी सांगतो.</p>	<p>*समस्यांचे निराकरण</p> <p>*ताण-तणावांचे समायोजन</p>
	<p>घटक – गद्य</p> <p>उपघटक –</p> <p>५– निसर्ग. माझा मित्र</p>	<p>* विद्यार्थ्यांना निसर्ग संवर्धन ही एक आपली जबाबदारी आहे,याची ओळख करून घेता येणे.</p> <p>* विद्यार्थ्यांना निसर्गाचे आपल्या जीवनातील महत्त्व ओळखता येणे.</p> <p>* विद्यार्थ्यांना निसर्ग आणि मानवी आरोग्य यांचे नाते ओळखता येणे.</p> <p>*विद्यार्थ्यांना निसर्ग हा आपला मित्र आहे हे सांगता येणे.</p>	<p>* विद्यार्थी बैठे खेळ न खेळता बाहेर निसर्गाच्या सानिध्यात जाऊन खेळताना दिसतो.</p> <p>* विद्यार्थी पहाटे उठून शुद्ध हवेत प्रसन्न मनाने सूर्यनमस्कार घालताना व चालताना दिसतो.</p> <p>* विद्यार्थी पावसाळ्यामध्ये आपल्या पालकांच्या मदतीने झाडे लावताना व त्यांचे संगोपन करताना दिसतो.</p> <p>* विद्यार्थी आपला निसर्ग, परिसर स्वच्छ ठेवण्यासाठी कचराकुंडीचा वापर करताना दिसतो तसेच तो</p>	<p>*‘स्व’ ची जाणीव</p> <p>*निर्णयक्षमता</p> <p>* भावनांचे समायोजन</p> <p>*ताण-तणावांचे समायोजन</p> <p>*समस्यांचे निराकरण</p>	

				प्लास्टिक पिशवी वापरणे बंद करतो.	
	घटक व्याकरण- उपघटक काळ व *- काळाचे उपप्रकार	*विद्यार्थ्यांना त्यांचे भाषिक कौशल्ये अधिक समृद्ध करता येणे. * विद्यार्थ्यांना क्रिया कधी घडली हे सांगता येणे.		*विद्यार्थी लेखन ,वाचन प्रमाणभाषेत करतो व विविध विषयावर वाचनीय व आकर्षक लेखन करतो. उदा. विद्यार्थी कथालेखन करताना व कथा सांगताना क्रियापदाचे भूतकाळीन रूप वापरताना दिसतो.	*चिकित्सक विचार *संभाषण कौशल्ये *व्यक्तिमधील सहसंबंध.
	घटक व्याकरण- उपघटक – विरामचिन्हे ओळख व वापर	*विद्यार्थ्यांना लेखन नियमांनुसार लेखन,वाचन करताना कोठे थांबावे हे ओळखता येणे. * विद्यार्थ्यांना प्रमाणलेखन भाषेचे सौंदर्य कसे वाढवते ? हे ओळखता येणे.		* विद्यार्थी इतरांशी बोलताना योग्य विरामचिन्हे वापरून संवाद करतो. *विद्यार्थी नटलेल्या स्त्रीचे चित्र दाखवून भाषेतील विरामचिन्हांचे महत्त्व स्पष्ट करतो. उदा'अनुस्वारी शुभकुंकुम ते भाळी सौदामिनी.	*चिकित्सक विचार *संभाषण कौशल्ये
	घटक – व्याकरण उपघटक - समानार्थी व विरुद्धार्थी शब्द	* विद्यार्थ्यांना त्यांची शब्दसंपत्ती अधिक समृद्ध करता येणे.		* विद्यार्थी एका शब्दाचे अनेक समान व विरुद्ध शब्द शब्दकोशाचा अचूक वापर करून शोधतो. उदा. *घर – सदन,गृह,निकेतन,आलय,	*संभाषण कौशल्ये

				धाम. *देव X दानव, राक्षस, मानव	
		घटक – व्याकरण उपघटक - *लिंग व वचन	*विद्यार्थ्यांना लेखन नियमांनुसार लेखन, वाचन करता येणे.	* विद्यार्थी लिंग , वचन व क्रिया ओळखून प्रमाणभाषेत इतरांशी संवाद करतो.	*चिकित्सक विचार
		घटक – उपयोजित लेखन उपघटक - निबंधलेखन* (आत्मकथनात्मक)	* विद्यार्थ्यांना आत्मकथनात्मक निबंध म्हणजे एखाद्या सजीव किंवा निर्जीव वस्तूचे आत्मकथन करता येणे * विद्यार्थ्यांना मातृभाषेत आपले विचार व्यक्त करता येणे.	* विद्यार्थी आपल्या 'जीर्ण' पुस्तकाचे आत्मकथन लिहितो. * विद्यार्थी निबंधलेखन स्पर्धेत भाग घेतो व विविध पुस्तके वाचण्याचा छंद जोपासताना दिसतो.	*सर्जनशील विचार * भावनांचे समायोजन *सर्जनशील विचार
3	Hindi	<u>वसंत भाग २-</u> <u>३ कठपुतली.</u>)कविता(कठपुतलियोंके माध्यम से * स्वतंत्रता का महत्व समझाना कठपुतलियोंके के मनोभावों से * परिचित करवाना राजस्थान की कठपुतली जैसी * प्राचीन अन्य लोककला से छात्रों को परिचित करवाना स्त्रियोंकी *मनोव्यथा का विश्लेषण	छात्र स्वतंत्रता के महत्व को * समझ पाएँगे स्वतंत्रता के साथ छात्र * प्रयत्नशील , स्वावलंबन, और आझादी के महत्व को समझ पाएँगे। छात्र कठपुतली जैसी अन्य * लोककलाओंको समझ पाएँगे	पारस्परिक संबंधोंका विकास* रचनात्मक सोच का विकास* समानुभूति कौशल का विकास*

		कठपुतली कविता के माध्यम से छात्रों को करवाना।	पेंटिंग-जैसे), मूर्तिकला, पोशाक (बर्तन आदी, छात्र स्त्रियों की मनोव्यथा * समझकर उनका आदर और सम्मान करेंगे	
	<u>वसंत भाग २-</u> <u>४ मिठाईवाला.</u> <u>(कहानी)</u>	कहानी के माध्यम से छात्रों को * यह समझाना की मनुष्य को अपने दुःख के समय भी दूसरों के प्रति अपने मन में परोपकार की भावना रखनी चाहिए। व्यक्ति के प्रति उसकी मेहनत * और ईमानदारी ही महत्वपूर्ण है यह बात छात्रों के मन में जागृत करवाना	किसी का दुःख बाँटना ही * मनुष्यता है यह भावना छात्र कहानी के माध्यम से छात्र समझेंगे। छात्र पिता और बच्चों के प्रति * प्रेमभाव को समझेंगे छात्र हमारे मददगारों के साथ * हमेशा आदरपूर्वक बात करेंगे	समानुभूति कौशल का विकास* पारस्परिक संबंधों का विकास*
	<u>बालमहाभारत</u> <u>विदुर, कुंती, भीम,</u> <u>कर्ण, द्रोणाचार्य</u>	कथा* के माध्यम से ऐतिहासिक पात्रों का परिचय करवाना। * पौराणिक संदर्भों के आधार पर पात्रों का परस्पर संबंध समझाना।	* छात्रों को महाभारत की कथा संक्षेप में पता चलेगी। * कथा के माध्यम से महाभारत के पात्र तथा उनके जीवन का परिचय होगा।	रचनात्मक सोच का विकास*
	<u>व्याकरण</u> <u>विशेषण और उसके</u> <u>भेद</u>	विशेषण की परिभाषा को समझाना। विशेषण के भेद समझाना*	दिए गए उदाहरणों से विशेषण की पहचान करेंगे तथा समझ के साथ प्रयोग करेंगे।	* भाषिक कौशल का विकास रचनात्मक सोच का विकास

			<p>*विशेषण के उदाहरणों को समझाना। उदा: छात्र को अपने नाम की विशेषता बतानेवाले शब्दों के बारे में समझाना</p>	<p>*भिन्न -भिन्न संदर्भ में या स्थितियों में शब्द और वाक्य का प्रयोग विशेषण के साथ करेंगे। छात्र शब्दों की विशेषता * पहचानकर विशेषण शब्दों का उपयोग करेंगे</p>	
		<u>विरामचिन्ह के प्रकार</u>	<p>विरामचिन्ह की* परिभाषा को समझाना। विरामचिन्हों के प्रकार और * उनका उपयोग वाक्य में किस प्रकार किया जाता है यह छात्रों को समझाना </p>	<p>दिए गए उदाहरणों से विरामचिह्न * की पहचान करेंगे तथा समझ के साथ वाक्य में प्रयोग करेंगे। *भिन्न भिन्न संदर्भ में या - स्थितियों में शब्द और वाक्य का विरामचि प्रयोग के साथ करेंगे। जैसे , प्रश्नवाचक : स्वल्पविराम,पूर्णविराम आदि </p>	<p>भाषिक कौशल का विकास* *रचनात्मक कौशल का विकास</p>
4	Sanskrit	चतुर्थः पाठः पण्डिता रमाबाई	<p>* रमाबाई के जीवन इतिहास से परिचय करवाना। * समाजसेवा तथा स्त्री शिक्षा के क्षेत्र में उनके योगदान को समझेंगे। * शुद्ध उच्चारण के साथ स्पष्ट उच्चारण तथा लेखन करने का अभ्यास करना।</p>	<p>* जीवन में संघर्ष के लिए प्रेरित हो गए। * शुद्ध व स्पष्ट उच्चारण करने लगे। * धात्वार्थ से नए शब्दों का बोध हो गया।</p>	<p>करुणाभाव समस्या समाधान संभाषणकौशल</p>
		लकार, वचन, चित्रवर्णनम्, अनुवादः	<p>* व्याकरण के विविध उदाहरणद्वारा लिखित रूप में</p>	<p>* लकार को समझकर अभ्यास करने लगे।</p>	<p>भाषाविकास प्रभावीसंचार</p>

			<p>अभ्यास करवाना।</p> <ul style="list-style-type: none"> * लकार को समझेंगे अभ्यास कराना। * चित्रवर्णन की विधा को समझेंगे तथा वाक्यनिर्माण करने में सक्षम बनाना। 	<ul style="list-style-type: none"> * वाचन कौशल का विकास हुआ। * अनुवाद करने लगे। * चित्रवर्णन करने की विधा को जानकर वाक्य बनाने लगे। 	
5	Science	2. Nutrition in animals	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Illustrate human digestive system with the help of a well labelled diagram & elaborate the process & function of each part. ● Compare & contrast the features of digestive system of grass-eating animals with those of humans. ● Classify animals based on their modes of feeding. 	<p>Students will -</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Identify types of teeth of different organisms. ★ Differentiate digestion in different organisms on basis of their structure and function. ★ Classify animals based on their characteristics ★ Conduct simple experiment of starch test on raw and chewed food to infer the role of saliva & records the observation during the experiment. ★ Discuss and explain 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication skill ★ Self-Awareness ★ Critical thinking ★ Creative thinking

		● Perform the starch test on raw and chewed food in order to infer the role of saliva. ● Recall details pertaining different modes of acquiring food ● Recall details pertaining different to nutrition in amoeba	organs and systems in humans, nutrition in other animals. ★ Develop skill of accuracy by drawing labelled diagram / flow chart of organ system in human ★ Apply learning to situations like necessity of vitamins in the diet, which fruits or vegetables should be eaten regularly to get vitamins? Under what conditions does a patient need to be on a drip of glucose? How does glucose help the patient recover?	

3. Heat**To enable the students to**

- ★ Introduce the concept of heat as a form of energy and differentiate between heat and temperature.
- ★ Explain different methods of heat transfer including conduction, convection, and radiation, and provide examples of each.
- ★ Differentiate between laboratory & clinical thermometer.
- ★ Comprehend the concept of land breeze & sea breeze
- ★ List precautions while using a clinical & laboratory thermometer in order to identify the role of a kink.

Students will -

- ★ Develop technical skills related to handling heat sources safely and effectively, such as using kitchen appliances, heaters, and other devices that generate heat.
- ★ Understand the environmental impact of heat-related activities and recognize the importance of energy conservation practices.
- ★ Accurately measure body temperature using a clinical thermometer
- ★ Learn about hygiene practices related to thermometer use, such as cleaning and disinfecting the

- ★ Communication
- ★ Collaboration
- ★ Decision Making
- ★ Critical thinking
- ★ Problem solving
- ★ Self-awareness

				<p>thermometer after each use to prevent the spread of germs and infections.</p> <ul style="list-style-type: none">★ Explain the role of land and sea breezes in regulating coastal climates and ecosystems.★ Differentiate materials as conductors & insulators★ Explain processes & phenomena in modes of transfer of heat.★ Measure temperature	
--	--	--	--	---	--

6	Mathematics	4. Simple Equation	To enable students to – <ul style="list-style-type: none"> ★ Understand setting up of an equation ★ Solve simple equation using values or transpose ★ Apply simple equation to practical situations. 	Students will - <ul style="list-style-type: none"> ★ Apply equation solving skill to solve real life word problems. ★ Build mathematical fluency ★ Enhance logical reasoning ★ Solve any problem using basic operations. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Problem solving skill ★ Critical thinking
		5. Lines and Angles	To enable students to – <ul style="list-style-type: none"> ★ Recall the basic concepts of line , point , line segment , ray ★ Understand the complementary angles and supplementary angles ★ Knows the intersecting lines , transversal <p>Identify the angles made by transversal .</p>	Students will - <ul style="list-style-type: none"> ★ Understand maps , GPS system , navigation through streets ★ Helps in construction and engineering , interior design ★ Improves art and design , photography , sports <p>Understanding angles of cutting food , driving car.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ★ Problem Solving skill ★ Critical thinking ★ Communication skill

7	Social Science	<u>History:</u> Chapter 2 : Kings & Kingdoms	* To enable the students to know: 1) The three kingdoms Pujaras , Palas & Rashtrakutas were in the constant struggle to acquire control over kannauj. 2) The chola emerged as the most powerful kingdom. 3) The chola villages played an important role in the village administration.	*Students will be able to : 1) Identify the changes in the time period & new political development that took place in India in 17 th century. 2) Describe about Rajput's lifestyle along with their contribution in the Indian history. 3) Aware about the connections between political & economic process through the exploration of cholas.	1) Critical thinking 2)Communication Skill
		<u>Civics:</u> Chapter 2: Role Of the Government In Health	* To enable the students to know: 1) Understand health is a state of mental & physical well-being. 2) Understand providing health & basic facilities to the people are the primary	*Students will be able to : 1) Understand & discuss in groups about healthcare & equality. 2) Be aware about public & private services & be able to discuss in front of class how private health care	1) Self-awareness 2) Communication Skill

			responsibility of any government. 3) Understand poor women & people in remote areas are unable to get health care facilities.	services are available to people more than public health care services. 3) Discuss collaboratively about health care facilities in India.	
8	Computer	Ch-3 LEARNING CONDITIONAL STATEMENTS	Student will be able to: ★ understand the significance of conditional statements in Python. ★ learn about working of if statement. ★ learn about working of if-else statement. ★ understand the working of if-elif-else statement.	Student will: ★ write programs that use simple if statements to execute code based on a single condition. ★ understand the syntax and structure of conditional statements in a given programming language (e.g., Python).	★ Communication Skills ★ Critical thinking ★ Creative thinking

August

Sr.No.	Subject	Topic/ Chapter / Lesson	Learning Objectives	Learning Outcomes	Life skills
--------	---------	-------------------------	---------------------	-------------------	-------------

1	English	*Honeycomb- The Ashes That Made Trees Bloom	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> *Understand the values such as honesty, compassion and diligence. *Infer that human beings should love and be compassionate to the animals. *Comprehend the moral that greed is a negative trait and it always leads to tragedy. *Comprehend the lesson and sequence the events. 	<p>Students will share the real life incident based on the learned values.</p> <ul style="list-style-type: none"> *Students will comment on the situations where honesty, compassion and diligence is revealed. *Students will compare real life context with narrative text. *Students will understand the text and answer the questions based on it. 	<ul style="list-style-type: none"> *Critical thinking *Problem solving *Managing emotions
		*Poem - The Shed	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> *Develop the quality of courage and curiosity. *Know about different types of shed. *Learn about poetic devices such as imagery, symbolism 	<p>"Students will understand the importance of being courageous.</p> <ul style="list-style-type: none"> *Students will speak about the shed that they have seen. *Students will develop the 	<ul style="list-style-type: none"> *Critical thinking *Decision making

			and metaphor.	ability to interpret symbolism and metaphor of the poem.	
		*Supplementary Reader - Chandni	To enable the students to - *Know the value and importance of freedom. *Infer meaning from context. *Practice silent reading and develop comprehension skills.	*Students will understand the theme of the lesson - the importance of freedom. *Students will make sentences using the learned vocabulary. *Students will comprehend the lesson and answer the questions.	*Self - awareness *Critical thinking *Empathy
		*Grammar- *Active and Passive Voice	To enable the students to - *Know active and passive voice and understand their differences. *Understand the reason for using active and passive voice in different contexts. *Learn to convert sentences	*Students will differentiate between active and passive voice. *Students will demonstrate proficiency in converting sentences between active and passive voice.	*Communication skills *Critical thinking

	into another voice.		
Adjectives	<p>Enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> *Define adjectives and understand their function in sentences. *Identify adjectives in sentences and distinguish them from other parts of speech. *Learn different types of adjectives. 	<ul style="list-style-type: none"> *Students will identify and use adjectives correctly in a sentence. *Students will understand role of adjectives in providing description and detail. *Students will recognize and differentiate between different types of adjectives. 	<ul style="list-style-type: none"> *Communication skill *Creative thinking
Degrees of Comparison	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> *Understand the degrees of comparison of adjectives. *Use adjectives effectively to enhance writing and 	<ul style="list-style-type: none"> *Students will correctly form and use comparative and superlative forms of adjectives. *Students will apply 	<ul style="list-style-type: none"> *Communication skills *Creative thinking

			communication skills.	adjectives appropriately to improve clarity and vividness.	
		*Writing Skill - Diary Entry	To enable to students to - *Learn the features of diary writing. *To learn and use new vocabulary. *Develop feelings and emotions.	*Students will understand the features of diary writing. *Students will gain confidence in creative writing. *Students will develop competence, confidence and ability to write independently.	*Communication skills *Creative thinking *Critical thinking
2	Marathi	घटक -गद्य उपघटक – ६. जेष्ठ समाजसुधारक अण्णा हजारे	* विद्यार्थ्यांना चरित्रलेखन या साहित्यप्रकाराची ओळख करून घेता येणे. *विद्यार्थ्यांना एखाद्या व्यक्तीच्या जीवनाचे तपशीलवार वर्णन व	*विद्यार्थी इतरांशी सहानुभूतीने व समंजसपणे वागताना दिसतो. *विद्यार्थी गावात गाव देवीच्या उत्सवात शेतकऱ्यांच्या मालाला योग्य दर मिळावा म्हणून 'शेतकरी	*समानानुभूती *‘स्व’ची जाणीव * भावनांचे समायोजन * संभाषण कौशल्ये

		लेखन करता येणे. *विद्यार्थ्यांमध्ये जेष्ठ समाजसुधारक अण्णा हजारे यांच्या चरित्रातून सामाजिक बांधिलकी जोपासणारी ध्येये व स्वप्ने ठरवण्यास सक्षमता येणे.	जगाचा पोशिंदा' अशा विषयांवर गावकऱ्यांच्या व मित्रांच्या मदतीने पथनाट्य बसवून शेतकऱ्यांना न्याय देताना दिसतो. * विद्यार्थी आपल्या परिसरात आलेल्या ऊस कामगारांच्या मुलांना शिकता यावे म्हणून जेष्ठ व्यक्तींच्या मदतीने आपल्या रिकाम्या वेळेत शिकवणी वर्ग घेताना दिसतो.	*चिकित्सक विचार *समस्यांचे निराकरण
	घटक – उपयोजित लेखन उपघटक – निबंधलेखन (चरित्रात्मक)	* विद्यार्थ्यांना कोणत्याही दिलेल्या विषयावर चरित्रात्मक निबंधलेखन करता येणे.	* विद्यार्थी त्याच्या परिसरातील मंडळाच्या शिवजयंतीच्या कार्यक्रमात ठेवण्यात आलेल्या निबंध स्पर्धेत भाग घेऊन 'शिवचरित्र' उत्तम प्रकारे मांडतो.	*सर्जनशील विचार
	घटक -व्याकरण उपघटक -शुद्धलेखन	*विद्यार्थ्यांना त्यांचे भाषिक कौशल्ये अधिक आकर्षक समृद्ध करता येण	विद्यार्थी प्रमाणभाषेत इतरांशी संवाद करताना दिसतो.	*समस्यांचे निराकरण *संभाषण कौशल्ये

<p>घटक – पद्य उपघटक – ७. अखंड</p>	<p>* विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्यातील अभंग हा काव्यप्रकार अभ्यासता येणे. * विद्यार्थ्यांना अभंगाचे वृत्त वापरून सामाजिक सुधारणेसाठी व सत्यधर्माची शिकवण देण्यासाठी 'महात्मा जोतिबांनी फुले' यांनी अखंड हे काव्य लिहिले आहे, याचे ज्ञान अवगत करता येणे. * विद्यार्थ्यांनी 'अखंड' हे अभंगाचे आधुनिक रूप आहे, हे माहित करून घेणे.</p>	<p>* विद्यार्थी विविध संतांनी लिहिलेले अभंग शोधून विविध कार्यक्रमात भजन स्वरूपात म्हणून दाखवतात. उदा .संत ज्ञानेश्वर, संत तुकाराम यांचे अभंग समाजप्रबोधन करणारे होते हे विद्यार्थी सांगतो. * विद्यार्थी अभंगाचे गायन करून सामान्य समाजाला आपल्या हक्कांसाठी जागृत करण्याचा प्रयत्न करताना दिसतो. * विद्यार्थी सामूहीक अभंग स्पर्धेत भाग घेऊन संतांचे थोर विचार जनसामान्यांपर्यंत पोहचविण्याचा प्रयत्न करतो.</p>	<p>*समानानुभूती * 'स्व'ची जाणीव * व्यक्ती-व्यक्तिमधील संबंध * भावनांचे समायोजन व संभाषण कौशल्य * समस्यांचे निराकरण</p>
<p>घटक – व्याकरण उपघटक -वाक्यांचे प्रकार भाग – १ (अर्थावरून पडणारे</p>	<p>* विद्यार्थ्यांना अक्षरांपासून शब्द ,शब्दांपासून अर्थपूर्ण वाक्य बनवता येणे. * विद्यार्थ्यांना वाक्यांचे विविध</p>	<p>विद्यार्थी मंदिरात ,बागेत गेल्यानंतर दिलेल्या सूचना फलकावरील वाक्ये ही आज्ञार्थी आहेत असे सांगतो.</p>	<p>★ संभाषण कौशल्ये ★ संभाषण कौशल्ये</p>

	<p>वाक्यांचे प्रकार)</p> <p>१.विधानार्थी</p> <p>२.आज्ञार्थी</p> <p>३.प्रश्नार्थी</p> <p>४. उद्गारार्थी</p>	<p>प्रकार सांगता येणे.</p>	<p>* विद्यार्थ्यांनी एखादी उंच इमारत पाहिल्यास किंवा आनंद,आश्चर्य,दुःख ह्या भावना निर्माण झाल्यास भावना व्यक्त करणारी उद्गारार्थी वाक्य बनवतो.</p> <p>उदा. बापरे ! केवढा मोठा साप.</p>	
	<p>घटक – व्याकरण</p> <p>उपघटक -</p> <p>शब्दयोगी अव्यय</p>	<p>* विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक लेखन,वाचन करता येणे.</p> <p>*शब्दाला जोडून येणारे अव्यय म्हणजे शब्दयोगी हे विद्यार्थ्यांना सांगता येणे.</p>	<p>* विद्यार्थी इतरांशी बोलताना अर्थपूर्ण शब्दयोगी अव्यय वापरून वाक्य बोलतो.</p> <p>उदा. मी कामामुळे आलो नाही.</p> <p>* विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक लेखन,वाचन करता येते.</p>	संभाषण कौशल्ये
	<p>घटक – व्याकरण</p> <p>उपघटक -</p> <p>उभयान्वयी अव्यय</p>	<p>* विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक,सौंदर्यपूर्ण,अर्थपूर्ण लेखन,वाचन करता येणे.</p> <p>*दोन शब्द किंवा दोन वाक्ये यांना जोडणाऱ्या अविकारी शब्दाला उभयान्वयी अव्यय म्हणतात हे विद्यार्थ्यांना सांगता व ओळखता</p>	<p>* विद्यार्थी आपल्या नेहमीच्या बोलण्यात दोन वेगवेगळी वाक्य जोडण्यासाठी उभयान्वयी अव्यय जोडून एक अर्थपूर्ण वाक्य बोलतो.</p> <p>* विद्यार्थी आपल्या नेहमीच्या बोलण्यात दोन वाक्ये जोडणारे</p>	<p>*संभाषण कौशल्ये</p> <p>*संभाषण कौशल्ये</p>

			<p>येणे.</p> <p>* विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक लेखन, वाचन करता येणे.</p>	<p>विविध शब्द वापरून अर्थपूर्ण वाक्ये बोलून भाषेचे सौंदर्य वाढवताना दिसतो.</p> <p>उदा. <u>जिथे</u> समाधान <u>तिथे</u> शांती.</p> <p>मी बाहेर पडले <u>अनु</u> पाऊस सुरू झाला</p>	
		<p>उपघटक -</p> <p>उपसर्ग व प्रत्यय</p>	<p>* उपसर्ग हे शब्दांच्या आधी येतात तर प्रत्यय शब्दांच्या मागे येतात हे विद्यार्थ्यांना ओळखता येणे.</p>	<p>* विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक लेखन, वाचन करता येते.</p> <p>उदा. उपसर्ग - <u>अव</u>गुण, <u>अमर</u> प्रत्यय- <u>सत्यता</u></p> <p>* विद्यार्थी आपल्या बोलीभाषेत अक्षरे जोडून नवीन अर्थपूर्ण शब्द तयार करतो.</p>	<p>* संभाषण कौशल्ये</p> <p>* चिकित्सक विचार</p>
3	Hindi	<p><u>वसंत भाग २-</u></p> <p><u>६ एक किसान- शाम.</u></p> <p><u>(कविता)</u></p>	<p>* प्रस्तुत कविता के माध्यम से छात्रों को मानवीकरण, रूपक तथा उपमा अलंकारों से परिचित करवाना </p> <p>किसान की मेहनत और महत्व * से छात्रों को परिचित करवाना</p> <p>पक्षियों की आवाजों से परिचित *</p>	<p>छात्रों में कल्पना शक्ति का विकास होगा </p> <p>छात्र किसानों का महत्व बताते * हुए खाना और खाने की चीजों कृतज्ञता , का अपव्यय नहीं करेंगे</p> <p>की भावना अपने शब्दों में व्यक्त</p>	<p>रचनात्मक सोच का विकास*</p> <p>संभाषण कौशल का विकास*</p>

		<p> करवाना</p> <p>छात्रों से विविध*पशुपक्षियोंकी -</p> <p>आवाज़े मजेदार ढंग से निकलवाना</p> <p> </p>	<p> करेंगे</p> <p>से कविता वाचन के माध्यम*</p> <p>छात्रों में सुरलय और सही ,</p> <p> उच्चारण का विकास होगा</p>	
	<p><u>वसंत भाग २-</u></p> <p><u>७ अपूर्व अनुभव.</u></p> <p><u>(संस्मरण जापानी)</u></p>	<p>* प्रस्तुत संस्मरण की सहायता से</p> <p>छात्रों को विकलांग व्यक्ति को भी</p> <p>सम्मान आदर देना चाहिए ये ,</p> <p> समझाना</p> <p>छात्रों में खेल*,पर्यावरण आदी के</p> <p>माध्यम से सकारात्मक भाव ऊर्जा,</p> <p>उत्साह ऐसे गुणों का विकास ,</p> <p> करवाना</p> <p>सहपाठियों के प्रति प्रेम उनके मन *</p> <p> में मेलजोल की भावना को बढ़ाना</p>	<p>छात्रों में अपने सहपाठियों के *</p> <p>आदर की भावना जागृत , प्रति प्रेम</p> <p> होगी</p> <p>संस्कारों का छात्रों में सामाजिक*</p> <p>विकास होगा मेहमानों का –</p> <p>बड़ों के प्रति सम्मान , स्वागत</p> <p> आदी</p> <p>-छात्र अपने मित्रों के साथ छोटी*</p> <p> छोटी मदद साँझा करेंगे</p>	<p>पारस्परिक संबंधों का *</p> <p>विकास</p> <p>*महत्वपूर्ण सोच कौशल का</p> <p>विकास</p>
	<p><u>रचनात्मक लेखन*</u></p> <p><u>विज्ञापन लेखन*</u></p>	<p>विज्ञापन लेखन की प्रस्तुति , भाषा ,</p> <p>उद्देश से छात्रों को परिचित</p> <p>करवाना</p> <p>विज्ञापन लेखन के विषयों से छात्रों *</p> <p> को परिचित करवाना</p>	<p>छात्रों की कल्पनाशक्ति का *</p> <p>विकास होगा,छात्र अपनी</p> <p>कल्पनाशक्ति के आधार पर</p> <p>विज्ञापन लेखन करेंगे </p> <p>छात्रों की कलात्मक सोच को *</p> <p> बढ़ावा मिलेगा</p>	<p>रचनात्मक सोच का विकास*</p>

		<u>रचनात्मक लेखन*</u> <u>विज्ञापन लेखन*</u>	विज्ञापन लेखन की प्रस्तुति , भाषा , उद्देश से छात्रों को परिचित करवाना विज्ञापन लेखन के विषयों से छात्रों * को परिचित करवाना	छात्रों की कल्पनाशक्ति का * विकास होगा, छात्र अपनी कल्पनाशक्ति के आधार पर विज्ञापन लेखन करेंगे छात्रों की कलात्मक सोच को * बढ़ावा मिलेगा	रचनात्मक सोच का विकास*
4	Sanskrit	पञ्चमः पाठः सदाचारः	* सदाचार एवं नीति को समझना। * श्लोकों में निहित संदेशों एवं भावार्थों को समझने में सक्षम बनाना। * मनुष्य को समय रहते ही कार्य पूर्ण कर लेने चाहिए इस बात को छात्रों को समझाना। * सत्य एवं परोपकार का महत्व समझाना।	* श्लोकों में निहित मूल्यों को समझ गए। * श्लोकों में निहित मूल्यों को समझकर जीवन में उतारा। * वाक्यों के शुद्धीकरण का अभ्यास किया।	समस्या समाधान संभाषण कौशल
		षष्ठः पाठः सङ्कल्पः सिद्धिदायकः	* संकल्प (इच्छा) पूर्ति के लिए प्रयास को समझना। * धातुप्रयोग को बताना। * संकल्प सिद्धिदायक होता है इस बात को समझाना।	* संकल्प सिद्धिदायक होता है इस बात को समझ गए। * इच्छापूर्ति के लिए प्रेरित हुए। * अवलोकन क्षमता का विकास हुआ।	विश्लेषण कौशल प्रभावी संप्रेषण

				* धातुओं से नए शब्दों का तथा अर्थ का बोध हो गया।	
		अव्ययपदानि, समानार्थकपदानि, वचनानि	* वाक्यों में समाहित अव्यय को समझाना। * लिंग के अनुसार वचन को समझेंगे।	* उदाहरण से छात्र समझकर वाक्य बनाने लगे। * समानार्थक शब्दों की संस्कृत में जानकारी प्राप्त करने लगे।	भाषाविकास
5	Science	9. Motion and Time	To enable the students to - <ul style="list-style-type: none"> ● Paraphrase the to and fro motion of simple pendulum / metallic bob suspended by a string is known as oscillatory motion. ● Recall change in position of the body with respect to surroundings as motion. ● Identify repetition of natural events at 	Students will - <ul style="list-style-type: none"> ★ Derive the mathematical formula to calculate speed in order to compare the speeds of various moving objects (uniform and non-uniform motion) ★ Measure and calculate speed of moving objects, time period of a simple pendulum. ★ Apply concept of speed 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication skill ● Critical thinking ● Problem solving

			<p>definite/regular intervals of time.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Infer from the given data that time taken to complete one oscillation as time period of simple pendulum. ● Recall the definition of speed (average speed) as distance covered in unit time, instrument used to measure speed. ● Calculate speed or distance or time taken if any two of three quantities are provided. ● Utilize data given in odometer to measure distance travelled, 	<p>to day-to-day life. For Eg. Speed of vehicles</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Plot and interpret graphs. Eg. Distance-time graph ★ Sensitize others with consequences of excessive speed of vehicles , its ill-effects 	
--	--	--	--	--	--

			<p>average speed for a given time, in speedometer to record speed directly in km/h.</p> <ul style="list-style-type: none"> Record data for distance covered in fixed intervals of time for a moving object in order to plot a distance-time graph and interpret the shape. 		
		13. Waste water Story	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> Know steps involved in the waste water treatment. Understand the importance of waste water treatment List the uses of water in everyday life in order to 	<p>Students will -</p> <ul style="list-style-type: none"> Define waste water, water pollution, sewage and sludge. Identify pure water by physical characteristics. List the pollutants present in sewage. Apply better 	<ul style="list-style-type: none"> Problem Solving Critical thinking Empathy Creative thinking

			<p>identify various source of contamination.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Define sewage & list its components in order to identify their points of origin. ● Outline factors responsible for scarcity of clean water & list some water borne diseases in order to suggest methods of their prevention. 	<p>housekeeping practice to minimize waste.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Follow ways to help in maintain sanitation in public places. ● Relate causes of depletion of water table with human activities. ● Apply learning of scientific concepts in day-to-day life. Eg. Suggesting methods for treatment of polluted water for reuse, etc., ● Make efforts to protect environment by following good practices for sanitation 	
--	--	--	--	---	--

				at public places	
6	Mathematics	7. Comparing Quantities	To enable students to – <ul style="list-style-type: none"> Count the number of terms in an algebraic expression in order to classify them as monomial, binomial, trinomial, or polynomial in general. Identify like and unlike terms in algebraic expressions in order to add or subtract the given algebraic expression. Extend the multiplication of a monomial by a monomial, a monomial and a binomial, a monomial and a 	Students will - <ul style="list-style-type: none"> Apply distributive property in order to multiply 2 algebraic expressions. Recognize monomial, binomial, trinomial or polynomial expressions Apply like and unlike concept to add or subtract algebraic expression. 	<ul style="list-style-type: none"> Logical reasoning Critical Thinking Problem solving

			trinomial in order to find the value of expression for the given value of the variable.		
7	Social Science	<u>History:</u> Chapter 3: Delhi 12 th to 15 th Century	Students will be able to : 1) The important dynasties of Delhi sultan. 2) The noble <u>were</u> paid by grants of land called iqtas. 3) Alauddin Khalji was the most important ruler of Khalji dynasty. 4) Among the Tughlaq Mohammed Tughlag was an important ruler.	*Students will be able to : 1) Understand about decline & disintegration of Delhi sultans. 2) Analyze the achievements & failure of Delhi sultans. 3) Identify sultan's different dynasties names in the chronological order & how they administrated during. 4) Think critically about the important dynasties of Delhi.	1) Communication Skill 2) Critical thinking
		<u>Geography:</u>	Students will be :	*Students will be able to	1)Communication skill.

		<p>Chapter 3</p> <p>Our Changing Earth</p>	<p>1) Familiarized with the basics of lithosphere plates & plate tectonics.</p> <p>2) Able to differentiate & understand between Endogenic Forces & Exogenic Forces.</p> <p>3) Able to identify the structure & cause of volcanoes & earthquakes.</p>	<p>1) To understand about the different kinds of minerals present inside the earth.</p> <p>2) understand about the appearance & characteristics features of landforms & how are they formed.</p> <p>3) Students are taking initiative to save the earth.</p>	<p>2)Critical Thinking</p> <p>3) Problem Solving</p>
		<p>Civics:</p> <p>Chapter 3: How The State Government Works</p>	<p>Students will be able to :</p> <p>1) Understand the organization of the state government includes the governor, the state legislature & the state</p>	<p>*Students will be able to</p> <p>1) understand the meaning of local Democratic election & election commission.</p> <p>2) Learn & become aware</p>	<p>1)Self- awareness</p> <p>2) Communication skills.</p>

			<p>council of ministers.</p> <p>2) Know about the governor of the state is the nominal head of the executive.</p> <p>3) Know the chief minister & other ministers have the responsibility of running various government departments.</p>	<p>of the functioning of the government at state level & local.</p> <p>3) Mention the difference between the three branches of government.</p>	
8	Computer	CH- 4 ABOUT BIG DATA	<p>Student will be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ understand the importance of data. ★ understand what Big Data is. ★ understand 6 v's of Big Data. ★ learn about applications of Big Data. ★ understand Data Science life cycle. 	<p>Student will:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ know the concept of big data, its importance in today's world, and its basic components. ★ characteristics of Big Data. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skills ★ Critical thinking ★ Creative thinking

34
September

Sr.No.	Subject	Topic/ Chapter / Lesson	Learning Objectives	Learning Outcomes	Life skills
1	English	Supplementary Reader - Golu Grows a Nose	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to - ★ Understand, appreciate and enjoy the story. ★ Acquire the ability of framing questions. ★ Infer, analyze and evaluate the text. ★ Know the value and importance of learning from experience. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will work in groups to appreciate the story. ★ Students will frame their own questions and answers in groups. ★ Students will develop their analytical and reasoning skills. ★ Students will understand the theme of the lesson - importance of learning from experience. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Decision making ★ Critical thinking

Grammar- Continuous and Perfect Tenses (Present, Past & Future	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will enable to - ★ Understand the difference between continuous and perfect tenses. ★ Identify the forms and structures of tenses. ★ Recognize when to use each tense in various context. ★ Practise the construction of sentences using both continuous and perfect tenses. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will improve proficiency in using continuous and perfect tenses. ★ Enhance ability to communicate ideas and actions with precision. ★ Students will increase confidence in constructing grammatically correct sentences. ★ Students will apply the knowledge of continuous and perfect tenses in both 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication skill ★ Creative thinking
--	---	---	--

		written and spoken communication.	
Writing Skill - Informal Letter	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to - ★ Understand the purpose and characteristics of informal letter. ★ Learn the structure and format of informal letter. ★ Develop the ability to express personal thoughts, feelings and experiences in writing. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will learn to compose informal letter and its purpose. ★ Students will increase confidence to express through written communication. ★ Students will apply the knowledge of informal letter writing in real-life situations. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication skills ★ Creative thinking

2	Marathi	<p>घटक व्याकरण- उपघटकउपसर्ग व - प्रत्यय</p>	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक लेखन,वाचन करता येणे. * उपसर्ग हे शब्दाच्या आधी येतात तर प्रत्यय शब्दांच्या मागे येतात हे विद्यार्थ्यांना ओळखता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक लेखन,वाचन करताना दिसतो.. * उदा.उपसर्ग - <u>अवगुण</u>, * <u>प्रत्यय – माणुसकी</u> * विद्यार्थी आपल्या बोलीभाषेत अक्षरे जोडून नवीन अर्थपूर्ण शब्द तयार करतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * संभाषण कौशल्ये
		<p>घटक – व्याकरण उपघटक -वाक्यांचे प्रकार भाग – १ (अर्थावरून पडणारे वाक्याचे प्रकार) १.विधानार्थी २.आज्ञार्थी</p>	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना अक्षरांपासून शब्द ,शब्दांपासून अर्थपूर्ण वाक्य बनवता येणे. * विद्यार्थ्यांना वाक्यांचे विविध प्रकार सांगता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी मंदिरात ,बागेत गेल्यानंतर दिलेल्या सूचना फलकावरील वाक्ये ही आज्ञार्थी आहेत असे सांगतो. * विद्यार्थ्यांनी एखादी उंच इमारत पाहिल्यास किंवा आनंद,आश्चर्य,दुःख ह्या भावना 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * संभाषण कौशल्ये

३.प्रश्नार्थी ४. उद्गारार्थी		निर्माण झाल्यास भावना व्यक्त करणारी उद्गारार्थी वाक्य बनवतो.	
घटक व्याकरण- उपघटक विशेषण व विशेष्य ओळख	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना नामाबद्दल विशेष सांगणाऱ्या शब्दाला 'विशेषण' म्हणतात व विशेषण ज्याच्याविषयी माहिती सांगते त्यास विशेष्य म्हणतात हे ओळखता येणे. * विद्यार्थ्यांना नामाला योग्य विशेषण व विशेष्य सांगता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी वर्तमानपत्रातील ठळक अग्ररेषा /मथळा वाचताना विशेषण व विशेष्य * ओळखून सांगतो. * उदा. बारामतीत तनुश्री राऊत दहावीत पहिली * विशेषण – पहिली * विशेष्य – दहावीत * विद्यार्थी आईने केलेली भाजी खाताना ,भाजी <u>चवदार</u> झाली आहे, असे म्हणून आईच्या 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * चिकित्सक विचार

				कौशल्याला योग्य विशेषण वापरून दाद देताना दिसतो.	
		घटक -उपयोजित लेखन उपघटक – पत्रलेखन (चौकशीपत्र) ई-मेल पत्र	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना लिखित साहित्याचा वापर व उपयोग करता येणे * तसेच विचारांची व्यावहारिक देवाण-घेवाण लेखन नियमांनुसार करता येणे. * विद्यार्थ्यांना इंटरनेटद्वारे पत्र व्यवहार करता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी व्यावसायिक ई-पत्राचे प्रारूप सांगतो. * विद्यार्थी त्याला लागणाऱ्या शैक्षणिक साहित्याची चौकशी करण्यासाठी जवळच्या 'संकल्प बुक अँड स्टेशनर्सच्या' व्यवस्थापकास पत्र लिहितो. 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * चिकित्सक विचार
3	Hindi	<u>वसंत भाग २-</u> <u>८ रहीम .के दोहे</u> <u>(कविता)</u>	<ul style="list-style-type: none"> * रहीम के दोहों का मुख्य उद्देश छात्रों को वास्तविक जीवन की परिस्थितियों से परिचित करवाना 	<ul style="list-style-type: none"> * छात्रों के मन में अपने मित्रों के प्रति परोपकार की भावना का विकास होगा * रहीम जी की सीख के अनुसार 	<ul style="list-style-type: none"> * पारस्परिक संबंधों का विकास

			<ul style="list-style-type: none">* सच्चे निस्वार्थी मित्रों के गुणों , से छात्रों को परिचित करवाना	छात्र अपने मित्रों के साथ अच्छा व्यवहार करेंगे	<ul style="list-style-type: none">* महत्वपूर्ण सोच का विकास
	<u>बाल महाभारत</u> चौसर का खेल द्रौपदी , धृतराष्ट्र की ,की व्यथा भीम और हनुमान,चिंता	<ul style="list-style-type: none">* कथा के माध्यम से ऐतिहासिक पात्रों का परिचय करवाना।* छात्रों को चौसर इस खेल की जानकारी देना छात्रों से आजकल खेले जाने वाले इनडोर खेलों की जानकारी पूछना	<ul style="list-style-type: none">* छात्रों को महाभारत की कथा संक्षेप में पता चलेगी।* कथा के माध्यम से महाभारत के पात्र तथा उनके जीवन का परिचय होगा।	<ul style="list-style-type: none">* रचनात्मक सोच का विकास	
	<u>व्याकरण</u> <u>मुहावरे</u>	<ul style="list-style-type: none">* छात्रों को मुहावरों का अर्थ बताकर वाक्य में प्रयोग कैसे किया जाता है सिखाना	<ul style="list-style-type: none">* छात्र मुहावरों का अर्थ समझकर संदर्भानुसार उनका प्रयोग करेंगे 	<ul style="list-style-type: none">* पारस्परिक संबंधों का विकास	
	<u>गिनती (५०-१)</u>	<ul style="list-style-type: none">* छात्रों को संख्याओं का अर्थ हिंदी भाषा में समझाना * सही उच्चारण लेखन का ,	<ul style="list-style-type: none">* छात्र समझ के साथ गिनती करेंगे* दैनिक जीवन की गतिविधियों में इसका उपयोग करेंगे 	<ul style="list-style-type: none">* समस्यासमाधान - कौशल का विकास	

			सराव छात्रों से करवाना		
		<u>शुद्ध वर्तनी</u>	* शब्द, वाक्य शुद्ध रूप में लिखने में सक्षम बनाना	* छात्र अशुद्ध शब्द, वाक्य सही कर कर लिखने समझने में सक्षम , बनेंगे	* भाषिक कौशल का विकास
		<u>रचनात्मक लेखन</u> <u>कहानी लेखन</u>	* कहानी लेखन का प्रमुख उद्देश छात्रों को विषय के अनुसार मनोरंजन शिक्षाप्रद लेखन के , लिए प्रोत्साहित करना * कहानी लेखन के नियमों से छात्रों को परिचित कराना जैसे * शीर्षक वाक्यरचना , सीख, आदि	* छात्र विषय के अनुसार अपनी कल्पनाशक्ति पूर्वज्ञान के आधार , पर कहानी लेखन करने में सक्षम होंगे	* * रचनात्मक सोच का विकास
4	Sanskrit	सप्तमः पाठः त्रिवर्णः ध्वजः	* ध्वज के रंग के विषय में जानकारी देना। * भारत के झंडे के रंगों के बारे में	* राष्ट्रीय प्रतीक के प्रति सम्मान की भावना का विकास हुआ। * छात्र राष्ट्र के सम्मान ध्वज तथा	* प्रभावी संचार * संभाषण कौशल

			<p>तथा शोभा और उर्वरता का सूचक सात्विकता और पवित्रता के सूचक को समझाना।</p> <ul style="list-style-type: none"> * राष्ट्र के प्रति गौरव भावना को जागृत करना समझना। 	<p>प्रतीक चिह्नों के बारे में जान गए।</p> <ul style="list-style-type: none"> * देश के प्रति भारतीय संविधान के प्रति गौरवान्वित हुए। * छात्रों ने प्रतीक चिह्नों की सूची तैयार की। 	
		<p>विभक्तिः, वचनम्, प्रश्ननिर्माणम्, पत्रलेखनम्, चित्रवर्णनम्</p>	<ul style="list-style-type: none"> * प्रश्ननिर्माण करना सिखाना। * विभक्ति को समझाना अभ्यास से वाक्य बनाना। * पत्रलेखन को समझेंगे। 	<ul style="list-style-type: none"> * प्रश्ननिर्माण करना सिख गए। * पत्रलेखन की विधा को छात्र सरल भाषा में समझकर तथा अभ्यास से निपुण हो गए। 	<ul style="list-style-type: none"> * भाषाकौशल * रचनात्मक सोच
5	Science	<p>September</p> <p>8. Reproduction in Plants</p>	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the students to * Understand the processes involved in plant reproduction, 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will – * Differentiate between asexual & sexual reproduction, unisexual & bisexual flowers. 	<ul style="list-style-type: none"> * Communication * Collaboration * Critical thinking * Environmental awareness

			<p>including pollination, fertilization, seed formation, and dispersal.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Identify and describe the key reproductive structures of plants, including flowers, pollen grains, ovules, and seeds. ★ Observe & recall how different types of plants grow new ones . 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Apply their understanding of plant reproduction to real-world scenarios, such as agricultural practices, conservation efforts, and the breeding of new plant varieties. ★ Apply knowledge of flower parts contributes to understanding the life cycle of flowering plants. 	
6	Mathematics	9. Perimeter and Area	<p>To enable students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Find Area of a 	<p>Students will -</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Calculate the area of 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Critical thinking ★ Communication

			Parallelogram. ★ Find Area of a Triangle. ★ Learn Circumference of a circle and Area of circle. the three.	required to field. ★ Find the cost for painting a wall, planting a lawn in garden etc.	skill ★ Problem Solving ★ Creative thinking
7	Social Science	History 4)The Mughals [16 th to 17 th Century]	To enable students : 1) Understand the development of political institutions, and relationships amongst rulers. 2) To Understand strategies of military control and resource mobilization. 3) To Illustrate how	Students will be to: 1) Trace and explain the political history of the 16th and 17th centuries. 2) Explain the impact of an imperial administration at the local and regional levels. 3) To Illustrate how the Akbarnama and the Ain-i-Akbari are used to reconstruct	1)Communication Skill 2)Critical Thinking

			travellers' accounts, court chronicles and historic buildings are used to write history.	history.	
		<p>Civis</p> <p>4)Growing up as Boys and Girls</p>	<p>To enable students</p> <p>1) To understand the gender difference in society.</p> <p>2) To learn to interrogate gender constructions in different social and economic contexts.</p> <p>3) To understand government schemes for gender equality.</p>	<p>Students will be able :</p> <p>1) To explain gender is a social construct and not determined by biological difference.</p> <p>2) To link everyday practices with the creation of inequality and question it.</p> <p>3) To explain government schemes for gender equality and follow gender equality in</p>	<p>1)Communication Skill</p> <p>2)Creative thinking</p>

				day today life. E.g. Midday meal program.	
8	Computer	Revision			

October

Sr.No.	Subject	Topic/ Chapter / Lesson	Learning Objectives	Learning Outcomes	Life skills
1	English	Honeycomb- Quality	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the Students- ★ To understand the theme of the lesson. ★ importance of being passionate about one's craft or job. ★ To understand honesty towards the quality. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will understand- ★ The theme of the lesson- ★ importance of being passionate about one's craft or job ★ Students will be empathetic towards hawkers and shopkeepers while buying things. ★ The passion of an artist to produce a 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skill ★ Coping with the emotions ★ Empathy ★ Creative Thinking ★ Problem Solving

				masterpiece.	
		Honeycomb-Poem-Chivvy	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the Students- ★ To understand the poem. ★ To learn the need of independence and decision making. ★ To understand the viewpoints of the parents about mannerism and social behaviour. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will summarize the poem and explain its main ideas and themes. ★ The importance of values in life working in collaborative manner of communicating ideas. ★ Students will relate the poem to their own experiences and reflect on the impact of constant instructions from adults. ★ Students demonstrate respect for diverse opinions during class discussions and 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skill ★ Problem Solving ★ Empathy

		activities.	
Supplementary Reader- The Bear Story	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the Students- ★ To understand the theme of the lesson- importance of showing love towards animals ★ To inculcate the habit of caring and sharing ★ To raise awareness about environmental conservation. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will understand- <ul style="list-style-type: none"> - animals too have feelings. ★ The values like compassion and justice, care and concern for human and animal life. ★ The importance of preserving wildlife habitats and how humans need to learn to exist with other species on the earth. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Self –Awareness ★ Communication Skill ★ Coping with the emotions ★ Empathy

Grammar- Adverbs	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students- ★ To recognize adverbs in sentences and understand their role in providing more information about actions. ★ To learn about different types of adverbs such as adverbs of manner, time, place, frequency. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will identify adverbs in sentences. Students will categorize adverbs into different types. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Creative Thinking ★ Communication Skill
Grammar- Adverbs; Degrees of Comparison	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to know about different kinds of adverbs. ★ To enable the students to learn about degrees of 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will understand the different kinds of adverbs and use them in a sentence. ★ Students will understand positive, comparative and superlative degrees 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Creative Thinking ★ Communication Skill

	comparison.	of comparison.	
Creative Writing- Formal Letter	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to understand the basic structure of a formal letter. ★ To enable the students to recognize the appropriate language and tone for formal communication. ★ To teach students to use polite and respectful language in formal letter. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will identify the components of formal letter. ★ Students will learn to convey their message in a clear and coherent manner. ★ Students will understand the importance of tailoring the content to suit its purpose. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Creative Thinking ★ Communication Skill

2	Marathi	<p>घटक गद्य – उपघटक – आनंदवनातले .८ दिवस लेखक डॉ.प्रकाश . आमटे</p>	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना समाजसेवक बाबा आमटे व प्रकाश आमटे यांच्या सामाजिक कार्याची ओळख करून घेता येणे. * विद्यार्थ्यांना डॉ.प्रकाश . आमटे त्यांच्या वडिलांच्या संस्कारामुळे एक चांगली समाजशील व्यक्ती कसे .बनले हे सांगता येणे * विद्यार्थ्यांना शिस्त,व्यवहारातील काटेकोरपणा आत्मसात करता येणे. * विद्यार्थ्यांना कोणत्याही कामाची लाज न वाटणे,प्राणिमात्रांवर प्रेम करता येणे,कर्तव्यदक्षता हे गुण अंगी बिंबविता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी, ‘डॉ. प्रकाश बाबा आमटे’ हा मराठी चित्रपट आपल्या कुटुंबासोबत पाहून त्यांचे सामाजिक कार्य नीट समजून घेतो. * विद्यार्थी मुरलीधर देवीदास आमटे म्हणजेच बाबा आमटे यांनी कुष्ठरोग्यांच्या शुश्रुषेसाठी त्यांनी महाराष्ट्रातील चंद्रपूर येथे आनंदवन नावाचे आश्रम सुरू केले हे सांगतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * ‘स्व’ ची जाणीव * निर्णयक्षमता * भावनांचे समायोजन * ताण-तणावांचे समायोजन * समस्यांचे निराकरण * व्यक्तिमधील * सहसंबंध. * समानानुभूती * संभाषण कौशल्ये
---	---------	--	--	---	---

<p>घटक नाट्य) गद्य – (उतारा उपघटक – चंदाराणी.९ छकुलीच्या) स्वप्नातील दृश्य (</p>	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्य प्रकाराची ओळख करून घेता येणे. * विद्यार्थ्यांना चांगल्या आचरणाची ,विचारांची सवय लावून घेता येणे. * विद्यार्थ्यांना चांगल्या आचरणातून मनुष्य आपल्या जीवनात खूप सारे चमत्कार घडवू शकतो हे ओळखता येणे. * विद्यार्थ्यांना या पाठातील छकुलीप्रमाणे आपल्या वर्तनात सुयोग्य परिवर्तन कसे घडवावे याची प्रचिती येणे. * विद्यार्थ्यांना अभंग या काव्यप्रकाराची ओळख करून घेता येणे . 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आपल्या आजी-आजोबांची नेहमी काळजी व देखभाल करताना दिसतो. * त्याच्या आजी-आजोबांच्या दुखणाऱ्या गुडघ्यांना तेलाने मॉलीश करणे,त्यांना त्यांची औषधे-पाणी जवळ आणून देणे इ. कामे करतो. * विद्यार्थी त्याला रस्त्यात जखमी अवस्थेत सापडलेल्या कुत्र्याच्या पिल्लाला घरी घेऊन येतो व देवी डॉक्टरांच्या मदतीने त्याच्यावर उपचार करून त्याची काळजी घेताना दिसतो. * विद्यार्थी कुटुंबात एकमेकांशी होणारे संवाद त्या नावांप्रमाणे लिहून काढून एक लघुनाटिका लिहिण्याचा प्रयत्न करतो. * विद्यार्थी कोणतीही गोष्ट मिळविण्यासाठी कष्ट करताना 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * ‘स्व’ ची जाणीव * भावनांचे समायोजन * ताण-तणावांचे समायोजन * समस्यांचे निराकरण * व्यक्तिमधील * सहसंबंध. * समानानुभूती * ‘स्व’ ची जाणीव * संभाषण कौशल्ये
---	---	---	---

				<p>दिसतो.</p> <ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आपल्या घरी कामाला येणाऱ्या मावशीच्या मुलांना त्याच्यासाठी आणलेला खाऊ वाटून खाताना दिसतो. * विद्यार्थी विविध संतांनी लिहिलेले अभंग मिळवून आपल्या परिसरातील सांस्कृतिक कार्यक्रमात त्याचे सादरीकरण करतो. * विद्यार्थी त्याला त्रास देणाऱ्या छोट्या भावंडाना न रागवता त्यांच्यासोबत प्रेमाने वागतो व त्याला कोणीही सांगितलेली कामे न रागवता प्रेमाने करतो. 	
		<p>घटक पद्य - उपघटक .१० - शब्द कवी संत तुकाराम –</p>	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना प्राणिमात्रांत वावरताना आपले विचार आदानप्रदान करण्यासाठी भाषा हे प्रभावी साधन आहे, हे तुकारामांनी 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आपल्या घरामध्ये एकमेकांशी बोलतांना संवाद करताना यमक जुळवून बोलतात व ते काव्यमय संवाद विद्यार्थी नोंद वहीत लिहून 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * संभाषण कौशल्ये

		<p>लिहिलेल्या अभंगातून स्पष्ट करता येणे.</p> <ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना शब्दांचा वापर व महत्त्व सांगता येणे. 	<p>आपली काव्यप्रतिभा समृद्ध करण्याचा प्रयत्न करतो.</p> <ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आवडत्या विषयावर स्वतःच्या शब्दात कविता / चारोळ्या लिहून शाळेच्या वार्षिक मासिकात छापण्यास देतो 	
	<p>घटक – व्याकरण उपघटक- वाक्यांचे प्रकार भाग – २ (विधानांवरून पडणारे वाक्याचे प्रकार)</p> <p>१)केवलवाक्य २)मिश्रवाक्य ३)संयुक्त वाक्य</p>	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना अक्षरांपासून शब्द ,शब्दांपासून अर्थपूर्ण वाक्य बनवता येणे. * विद्यार्थ्यांना वाक्यांचे विविध प्रकार सांगता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी अर्थपूर्ण शब्द वापरून वाक्ये तयार करतो. * विद्यार्थी आपल्या बोली भाषेत विधानांवरून वाक्ये रचना करतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * संभाषण कौशल्ये
	<p>घटक व्याकरण – उपघटक म्हणी व – वाक्प्रचार</p>	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना कमी शब्दात परिस्थितीचा अन्वयार्थ ओळखता येणे . * म्हणीमध्ये जीवनातील 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आपल्या आपल्या बोलीभाषेत ,निबंधलेखनात म्हणीचा वापर करतांना दिसतो. * विद्यार्थी शरीरांच्या अवयवांवर 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * सर्जनशील विचार

	विशिष्ट अनुभव.माहिती,सत्य व उपदेश साठवलेला असतो हे सांगता येणे.	असलेल्या म्हणी शोधतो. * उदा.१. मऊ लागले म्हणून कोपराने खणू नये. * २. आपला हात जगन्नाथ.	
घटक उपयोजित – लेखन उपघटक - निबंधलेखन (चरित्रात्मक)	* विद्यार्थ्यांना कोणत्याही दिलेल्या विषयावर चरित्रात्मक निबंधलेखन करता येणे. * विद्यार्थ्यांना त्यांचे भाषिक कौशल्ये अधिक आकर्षक समृद्ध करता येणे.	* विद्यार्थी त्याच्या परिसरातील मंडळाच्या शिवजयंतीच्या कार्यक्रमात ठेवण्यात आलेल्या निबंध स्पर्धेत भाग घेऊन 'शिवचरित्र' उत्तम प्रकारे मांडतो. * विद्यार्थी प्रमाणभाषेत इतरांशी संवाद करताना दिसतो.	* सर्जनशील विचार * समस्यांचे निराकरण * संभाषण कौशल्ये
घटक – उपयोजित लेखन उपघटक - कथालेखन (मुद्यांवरून)	* विद्यार्थ्यांना मुद्दे पाहून वाचनीय कथा लिहिता येणे. * विद्यार्थ्यांना मुद्दे पाहून कथेला योग्य शीर्षक व तात्पर्य देता येणे. * विद्यार्थ्यांना कथेत पात्रांची नावे, ठिकाणांची, वस्तूंची नावे कल्पकतेने वापरता	* विद्यार्थी आपल्या भावंडाना * मनोरंजन पद्धतीने गोष्ट सांगतो. * विद्यार्थी त्याने पाहिलेला अपघात आपल्या मित्रांना कथानक पद्धतीने सांगतो. * विद्यार्थी आपल्या वाढदिवसाच्या दिवशी अनाथ * मुलांना स्वतः जवळील गोष्टीची पुस्तके वाचण्यास देतो.	* संभाषण कौशल्ये * भावनांचे समायोजन * समस्यांचे निराकरण * निर्णयक्षमता

			येणे. * विद्यार्थ्यांना कथेचे लेखन भूतकाळात सुसंगतपणे करता येणे.	* विद्यार्थी त्याला खाऊसाठी मिळालेल्या पैशांचा वापर गोष्टीची पुस्तके खरेदी करण्यासाठी करतो.	
3	Hindi	<u>वसंत भाग २- ९ एक तिनका. (कविता)</u>	* कविता के माध्यम से छात्रों को समझाना की अहंकार और घमंड न करते हुए छोटेअमीर -गरीब, बड़े-सबको समान दृष्टी से देखना आवश्यक है	* छात्रों के मन में अपने साथी,पड़ोसी बड़ेबुजुर्गों के - सम्मान, प्रति आदर,सहयोग की भावना का विकास होगा * आपसी मेलजोल बढ़ेगा	* पारस्परिक संबंधों का विकास
		<u>वसंत भाग २- १०खानपान की . बदलती तस्वीर (निबंध)</u>	* निबंध के माध्यम से नयी युवा पीढ़ी के खानपान की मिश्रित संस्कृति की जानकारी छात्रों को देना * छात्रों से उनके खानपान संबंधी व्यंजनों के बारे में विचार उनकी पसंद जानना, पूछना,	* छात्रों को भिन्न संस्कृतियों को जानने समझने का मौका , मिलेगा * राष्ट्रिय एकता को बढ़ावा मिलेगा * देशविदेश के व्यंजन मालूम - होंगे	* प्रभावी संचार कौशल का विकास * पारस्परिक संबंधों का विकास
		<u>बालमहाभारत</u> द्वेष करनेवाले का जी नहीं भरता मायावी ,	* कथा के माध्यम से ऐतिहासिक पात्रों का परिचय करवाना।	* छात्रों को महाभारत की कथा संक्षेप में पता चलेगी। * कथा के माध्यम से महाभारत	* पारस्परिक संबंधों का विकास

		यक्ष , सरोवर प्रश्न, अज्ञातवास पूर्ति-प्रतिज्ञा,, विराट का भ्रम	* अज्ञातवास का अर्थ छात्रों को समझाना ।	के पात्र तथा उनके जीवन का परिचय होगा।	
		<u>व्याकरण</u> <u>काल और उसके</u> <u>भेद</u>	* काल की परिभाषा और उसके भेद छात्रों को समझाना ।	* छात्र काल के भेद समझकर उसका वाक्य में काल पहचान और काल परिवर्तन करने में सक्षम बनेंगे ।	* भाषिक कौशल का विकास
		<u>शब्द युग्म-</u>	* छात्रों को शब्दयुग्म की - परिभाषा उदाहरण के साथ व्याकरणिकनियम समझाना । * शब्द युग्म के भेद समझाना- ।	* छात्र रोजमर्रा की भाषा से शब्द। युग्म पहचानेंगे- * जैसे – * जामन जामुन- * वात बात –	* रचनात्मक सोच का विकास
		<u>रचनात्मक लेखन</u> <u>चित्रवर्णन</u>	* चित्रवर्णन का प्रमुख उद्देश छात्रों को चित्र देखकर उससे संबंधित मन में जो भाव उठते हैं उसे सशक्त व्, प्रभावशाली भाषा के माध्यम से अभिव्यक्त कराने प्रोत्साहित , में सक्षम बनाना	* चित्रवर्णन से वस्तुओं या दृश्यों को परखने की क्षमता का विकास छात्रों में होगा । * छात्रों के कल्पना शक्ति का विकास होगा * भाषा लेखन का विकास होगा	* रचनात्मक सोच का विकास

			करना		
4	Sanskrit	अष्टमः पाठः अहमपि विद्यालयं गमिष्यामि व्याकरणम् संधि, समानार्थक पदानि, विलोम पदानि, विशेष्य पदानि	<ul style="list-style-type: none"> * शिक्षा सभी का मौलिक अधिकार है, तथ्य से अवगत कराना। * सर्व शिक्षा की ओर ध्यान आकर्षित कराना। * बाल श्रम समस्या से अवगत कराना। * समानता की भावना का संदेश देना। 	<ul style="list-style-type: none"> * शिक्षा सभी का मौलिक अधिकार है, तथ्य से अवगत हुए। * सर्व शिक्षा की ओर ध्यान आकर्षित हुआ। * बाल श्रम समस्या से अवगत हुए। * समानता की भावना का संदेश प्राप्त हुआ। 	<ul style="list-style-type: none"> * समानता * भाषा विकास
5	Science	11. Light	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the students to - * Know reflection of light and laws of reflection. * Know rectilinear propagation of light and formation of shadow. * Observe & describe image formed by a 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will – * Distinguish between parallel, convergent and divergent beam of light. * Draw the diagram to explain light travels in straight line. * Give examples of the uses of plane, concave and convex mirror and lenses in daily life. 	<ul style="list-style-type: none"> * Problem Solving * Critical thinking * Creative thinking

			<p>plane mirror in order to enlist its uses.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Understand the properties of images formed in plane mirror. ★ Differentiate between convex & concave lenses based on the image formed when object is placed at different positions. ★ Explain the formation of a rainbow ★ Know natural and artificial light sources, dispersion and spectrum. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Explain dispersion of light result in the formation of rainbow. ★ Analyze the reason behind 'AMBULANCE' written as its mirror image on the hospital vehicles/ambulances. ★ Outline the important uses of spherical mirrors & lenses. 	
6	Mathematics	6. The triangle and its properties	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable students to - ★ Describe median of a 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will - ★ Compares different triangles in order to 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Logical thinking ★ Critical thinking ★ Problem solving

			<p>triangle in order to identify it for the given triangle.</p> <ul style="list-style-type: none">★ Describe altitude of a triangle in order to identify it for the given triangle.★ Apply the exterior angle property of a triangle in order to find the measure of the unknown angle in the given triangle.★ Apply the angle some property of a triangle in order to find the measure of unknown angle.★ Apply the property of lengths of size of a triangle in order to	<p>classify them on the basis of their sides and angles.</p> <ul style="list-style-type: none">★ Applies angles and property of a triangle to calculate unknown angles of a triangle when its two angles are known.★ Applies Pythagoras property of a triangle to calculate the unknown angle of the triangle.	
--	--	--	---	---	--

			<p>determine whether a triangle is possible for the given side or not and classify them as equilateral and isosceles triangle.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Apply the Pythagoras property in order to find the length of the unknown side in a right angle triangle and also to check whether the given triangle is possible or not. 		
7	Social Science	Geography 4) Air	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students: ★ To understand about atmosphere and its elements. ★ To enable students 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to: ★ 1) Discuss reasons of global warming and need of planting trees. ★ 2) Explain structure of atmosphere with the help 	<ul style="list-style-type: none"> ★ 1) Communication Skill ★ 2) Creative thinking

			<p>composition and structure of the atmosphere.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ To understand elements of weather and climate – temperature, pressure, moisture and wind. ★ 5) To enable about cyclone – Nature's Fury. 	<p>of diagram.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Explain difference between weather and climate. ★ 4) Discuss case study related with cyclones of Odisha. 	
		<p>Civics</p> <p>5) Women Change the World</p>	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students: ★ 1) To understand the gender difference within family and society. ★ 2) To Understand and Value women's work within and outside the home. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to: ★ Analyses the causes and consequences of disadvantages faced by women of different sections of the society. ★ Illustrate women's achievements in different fields from various regions of India 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skill ★ Critical thinking

			<ul style="list-style-type: none"> ★ 3) To understand the struggle of women for education. 	<p>with appropriate examples.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ 3) Explain how education created new opportunities and equality for women. 	
8	Computer	CH-5 ABOUT MACHINE LEARNING	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to: ★ understand Machine Learning. ★ identify different types of Machine Learning. ★ understand different disciplines of Machine Learning. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will: ★ Understand the Basics of Machine Learning. ★ Recognize Different Types of Machine Learning. ★ Introduction to Data. ★ Basic Concepts in Machine Learning. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skills ★ Critical Thinking ★ Problem-Solving

November

Sr.No.	Subject	Topic/ Chapter / Lesson	Learning Objectives	Learning Outcomes	Life skills
--------	---------	-------------------------	---------------------	-------------------	-------------

1	English	Honeycomb- Expert Detectives	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the students to understand that -they can also become expert detectives. * To make them aware to understand the poor. * Comprehend the lesson and sequence the events. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will understand the theme of the lesson – To know the importance of being an expert, and they will start observing things minutely. . * Students will understand other's feelings * Students will understand the text and answer the questions based on it. 	<ul style="list-style-type: none"> * Critical Thinking * Problem Solving * Time Management * Communication Skill * Empathy
		Poem- Trees	<ul style="list-style-type: none"> * Students will be able to - Understand the theme of the lesson- need of sustainable development. * Sequence events * Enhance vocabulary * Complete the exercises at the end of 	<ul style="list-style-type: none"> * -Students will understand importance of trees and conservation of natural resources. * -Students will enjoy the poem and learn vocabulary and use it correctly wherever 	<ul style="list-style-type: none"> * Creative Thinking * Self –Awareness

			the poem	needed.	
		Grammar- Modals	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to recognize distinct category of auxiliary verbs. ★ To understand the appropriate use of modal verbs in written and spoken communication. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to apply their understanding of modal verbs to real-world situations ★ Students will use modal verbs effectively. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Critical Thinking ★ Communication Skill
		Creative Writing- E- mail Writing	<ul style="list-style-type: none"> ★ To encourage students to communicate their message clearly and effectively. ★ To prepare them for digital world. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will understand the importance of e-mail security. ★ Students will be better prepared for future academic. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skill ★ Creative Thinking
2	Marathi	घटक –गद्य उपघटक –११.रोहिडेश्वर घटक –गद्य	<ul style="list-style-type: none"> ★ विद्यार्थ्यांना विविध गड,किल्ल्यांची ओळख व माहिती करून घेता येणे 	<ul style="list-style-type: none"> ★ विद्यार्थी आपल्या पालकांसोबत रोहिडेश्वर ,रायगड किल्ल्यावर आवडीने 	<ul style="list-style-type: none"> ★ संभाषण कौशल्ये ★ -भावनांचे समायोजन ★ समस्यांचे निराकरण

	लेखक -रणजित देसाई	<ul style="list-style-type: none"> * तसेच रोहिडेश्वर या किल्ल्याचे महत्त्व जाणून घेता येणे. * विद्यार्थ्यांना छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या कार्याची ओळख करून घेता येणे. * विद्यार्थ्यांना अधिक लांबीच्या काल्पनिक ,वास्तव गद्य लेखनास कादंबरी म्हणतात याची ओळख होणे तसेच मराठीतील प्रसिद्ध कादंबरीकार रणजित देसाई यांच्या लेखनाची व कादंबरी वाचनाची आवड निर्माण करता येणे. 	<p>जाऊन येतो व त्या किल्ल्याची माहिती स्वतःच्या शब्दात लिहून काढतो.</p> <ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी पुणे जिल्ह्यात येणाऱ्या किल्ल्यांची संख्या व नावे शोधून त्यांची माहिती लिहून काढतो व दिवाळीमध्ये आपल्या अंगणात छ. शिवरायांचे व त्यांच्या मावळ्यांचे शौर्य दाखविण्यासाठी किल्ला बांधतो. * विद्यार्थी श्रीमान योगी ,स्वामी ,छावा इ. अनेक ऐतिहासिक कादंबऱ्यांची नावे शोधून त्या वाचून शिवकालीन माहिती मिळवताना दिसतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * सर्जनशील विचार * संभाषण कौशल्ये * निर्णयक्षमता
	घटक –गद्य उपघटक –१२.श्यामचे पोहणे	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना साने गुरुजींच्या विचारांचा,संस्कारांचा परिचय करून घेता येणे. * विद्यार्थ्यांना साने गुरुजींच्या आईने केलेले संस्कार त्यांना त्यांच्यामध्ये रुजवता 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी साने गुरुजींनी लिहिलेली श्यामची पत्रे,श्यामची आई,श्याम इत्यादी पुस्तके वाचून काढतो. * विद्यार्थी आपल्या आईने 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * 'स्व' ची जाणीव * भावनांचे समायोजन * ताण-तणावांचे समायोजन * समस्यांचे निराकरण

			<p>येणे.</p> <p>★ विद्यार्थ्यांना त्यांच्यावर होणाऱ्या संस्कारांचे संवर्धन करता येणे.</p>	<p>सांगितलेल्या गोष्टी लक्षपूर्वक ऐकून आईचा तिच्या विचारांचा आदर ,सन्मान करताना दिसतो.</p> <p>★ विद्यार्थी आपली स्वतःची कामे स्वतः करताना दिसतो व शाळेतून घरी येताना रहदारीचा रस्ता पाहून लक्षपूर्वक इतर वाहनांचा अंदाज घेत न घाबरता सायकलवरून सुखरूप घरी येतो.</p>	<p>★ व्यक्तिमधील</p> <p>★ सहसंबंध.</p> <p>★ निर्णयक्षमता</p>
		<p>घटक – व्याकरण</p> <p>उपघटक -</p> <p>क्रियाविशेषण अव्यय व त्याचे प्रकार</p>	<p>★ विद्यार्थ्यांना त्यांचे भाषिक कौशल्ये अधिक आकर्षक समृद्ध करता येणे.</p> <p>★ क्रियापदाबद्दल अधिक माहिती सांगून त्याची व्याप्ती वाढवणारा शब्द म्हणजे क्रियाविशेषण अव्यय हे विद्यार्थ्यांनी माहित करून घेणे.</p>	<p>★ विद्यार्थी क्रियाविशेषण वापरून आकर्षक वाक्य रचना करतो.</p> <p>★ विद्यार्थी वर्तमानपत्रातील बातमीत आलेली क्रियाविशेषण अव्यये ओळखून त्याचे वाचन करतो.</p>	<p>★</p> <p>★ संभाषण कौशल्ये</p>
		<p>घटक – व्याकरण</p> <p>उपघटक -</p>	<p>★ विद्यार्थ्यांना त्यांचे भाषिक कौशल्ये अधिक आकर्षक</p>	<p>★ विद्यार्थी प्रमाणभाषेत इतरांशी संवाद करताना दिसतो.</p>	<p>★ समस्यांचे निराकरण</p> <p>★ संभाषण कौशल्ये</p>

		शुद्धलेखन	समृद्ध करता येणे.		
		पत्रलेखन – औपचारिक मागणीपत्र ई-मेल पद्धत	<ul style="list-style-type: none"> ★ विद्यार्थ्यांना लिखित साहित्याचा वापर व उपयोग करता येणे ★ तसेच विचारांची ★ व्यावहारिक देवाण-घेवाण लेखन नियमांनुसार करता येणे. ★ विद्यार्थ्यांना इंटरनेटद्वारे पत्र व्यवहार करता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ विद्यार्थी व्यावसायिक ई-पत्राचे प्रारूप सांगतो. ★ विद्यार्थी त्याला लागणाऱ्या खेळाच्या साहित्याची मागणी करण्यासाठी जवळच्या स्पोर्ट्स साहित्य मिळणाऱ्या दुकानाच्या व्यवस्थापकास पत्र लिहितो. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ संभाषण कौशल्ये ★ संभाषण कौशल्ये
3	Hindi	<u>वसंत भाग २</u> <u>११.नीलकंठ(रेखाचित्र)</u>	<ul style="list-style-type: none"> ★ रेखाचित्र की परिभाषा छात्रों को समझाना। ★ पशु- पक्षियों की प्रवृत्तियों के बारे में छात्रों को समझाना। ★ छात्रों को अच्छे मित्र के गुणों की पहचान करवाना। ★ 	<ul style="list-style-type: none"> ★ छात्र कभी द्वेष भावना नहीं करेंगे ★ पशु- पक्षियों से प्रेम करेंगे। ★ हमेशा मिलकर रहेंगे। ★ छात्र रोजाना जीवन में अच्छे मित्र की पहचान कर दोस्ती करेंगे,अपने दोस्तों के साथ अच्छा व्यवहार करेंगे। 	<ul style="list-style-type: none"> ★ पारस्परिक संबंधों का विकास ★ भावनात्मक परिपक्वता का विकास

		<u>बालमहाभारत</u> मंत्रणा , राजदूत संजय ,शांतिदूत श्रीकृष्ण ,पांडवों और कौरवों के सेनापति, पहला,दूसरा और तीसरा दिन , चौथा ,पाँचवाँ और छठा दिन ,सातवाँ ,आठवाँ और नवाँ दिन	<ul style="list-style-type: none"> * कथा के माध्यम से ऐतिहासिक पात्रों का परिचय करवाना। * प्राचीन भारतीय पौराणिक संदर्भों का परिचय करवाना। 	<ul style="list-style-type: none"> * छात्रों को महाभारत की कथा संक्षेप में पता चलेगी। * कथा के माध्यम से महाभारत के पात्र तथा उनके जीवन का परिचय होगा। 	<ul style="list-style-type: none"> * पारस्परिक संबंधों का विकास
		<u>व्याकरण – संधि</u> <u>लिंग, वचन</u>	<ul style="list-style-type: none"> * छात्रों को संधि की परिभाषा और नियम समझाना। * छात्रों को पूर्वज्ञान के आधार पर लिंग, वचन की परिभाषा और उदाहरण पुछना। 	<ul style="list-style-type: none"> * छात्र दो वर्णों के, शब्दों के मेल से जो परिवर्तन होता है यह समझने में सक्षम होंगे। * छात्र लिंग ,वचन को पहचानकर उनका वाक्य में सही उपयोग करेंगे। 	<ul style="list-style-type: none"> * भाषिक कौशल का विकास * रचनात्मक कौशल का विकास
		<u>रचनात्मक लेखन – अनुच्छेद लेखन</u>	<ul style="list-style-type: none"> * छात्रों को अनुच्छेद लेखन की संकल्पना समझाना। 	<ul style="list-style-type: none"> * छात्र सरल,स्पष्ट और प्रभावशाली भाषा में अनुच्छेद लेखन करने में सक्षम होंगे। 	<ul style="list-style-type: none"> * रचनात्मक कौशल का विकास
4	Sanskrit	नवमः पाठः विश्वबन्धुत्वम् दशमः पाठः समवायो हि दुर्जयः	<ul style="list-style-type: none"> * विश्वबन्धुत्व की आवश्यकता व महत्त्व से परिचित कराना। * सभी के साथ समान 	<ul style="list-style-type: none"> * विश्वबन्धुत्व की आवश्यकता व महत्त्व से परिचित हो गए। * सभी के साथ समान व्यवहार करने लगे। 	<ul style="list-style-type: none"> * बन्धुत्व * भावना

		विभक्ती, क्रियापद, भूतकालिक क्रिया, समानार्थक पदानि, विलोम पदानि	<p>व्यवहार करने के लिए प्रेरित करना।</p> <p>★ पाठ की सीख को जीवन में उतारने हेतु प्रेरित करना।</p>	★ पाठ की सीख को जीवन में उतारने लगे।	
5	Science	11. Light	<p>To enable the students to -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Know reflection of light and laws of reflection. • Know rectilinear propagation of light and formation of shadow. • Observe & describe image formed by a plane mirror in order to enlist its uses. • Understand the properties of images formed in plane mirror. • Differentiate between convex & concave lenses based on the image formed when object is placed at different positions. • Explain the 	<p>Students will –</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Distinguish between parallel, convergent and divergent beam of light. ★ Draw the diagram to explain light travels in straight line. ★ Give examples of the uses of plane, concave and convex mirror and lenses in daily life. ★ Explain dispersion of light result in the formation of rainbow. ★ Analyze the reason behind ‘AMBULANCE’ written as its mirror image on the hospital vehicles/ambulances. ★ Outline the important uses of spherical mirrors & lenses. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Problem Solving ★ Critical thinking ★ Creative thinking

			formation of a rainbow • Know natural and artificial light sources, dispersion and spectrum.		
6	Mathematics	6. The triangle and its properties	To enable students to - ★ Describe median of a triangle in order to identify it for the given triangle. ★ Describe altitude of a triangle in order to identify it for the given triangle. ★ Apply the exterior angle property of a triangle in order to find the measure of the unknown angle in the given triangle.	Students will - ★ Compares different triangles in order to classify them on the basis of their sides and angles. ★ Applies angles and property of a triangle to calculate unknown angles of a triangle when its two angles are known. ★ Applies Pythagoras property of a triangle to calculate the unknown	★ Logical thinking ★ Critical thinking ★ Problem solving

- ★ Apply the angle some property of a triangle in order to find the measure of unknown angle.
- ★ Apply the property of lengths of size of a triangle in order to determine whether a triangle is possible for the given side or not and classify them as equilateral and isosceles triangle.
- ★ Apply the Pythagoras property in order to find the length of the unknown side in a right angle triangle

angle of the triangle.

			and also to check whether the given triangle is possible or not.		
7	Social Science	History 5) Tribes, Nomads and Settled Communities	To enable students: 1) To know about tribal societies and tribal people. 2) To understand the life of nomads and mobile people. 3) To enable about new castes and hierarchies.	Students will be able to : 1) Visit some tribal communities and collect information about them. Eg. Banjaras 2) Discuss how nomad's people preserved their culture and heritage through oral tradition. 4) Explain difference in between tribes and castes.	1) Communication Skill 2) Problem Solving
8	Computer	CH-6 CYBER THREATS, CRIMES AND SAFETY	Students will be able to: Learn about cyber safety. learn ways to browse the web safely. identify types of cyber threat.	Students will: learn to recognize potential risks associated with sharing personal information online, interacting with strangers, and downloading files or	Communication Skills Critical Thinking Problem-Solving

				software from the internet. be better equipped to navigate the digital landscape responsibly, protect themselves and others from cyber threats, and contribute positively to the digital society.	
--	--	--	--	--	--

December

Sr.No.	Subject	Topic/ Chapter / Lesson	Learning Objectives	Learning Outcomes	Life skills
1	English	Honeycomb- The Invention of Vita- Wonk	<ul style="list-style-type: none"> ★ Understanding the theme-importance of need and imagination for invention. ★ Inculcation of the value of dedication ★ Enhance vocabulary and language comprehension 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will understand the text locally and globally and infer the meaning from the context. ★ Critically analyse the need of invention. ★ Students will expand their vocabulary through exposure to new words and 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Critical Thinking ★ Problem Solving ★ Creative Thinking

				phrases in the text.	
		Poem- The Mystery of the Talking Fan	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to - ★ -understand the theme of the poem, solving a mystery takes some mystery ★ To understand the meaning of new words and phrases. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will understand the theme ★ unexpressed feelings ★ Students will use new words and phrases in their communication. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Problem Solving ★ Creative Thinking
		Supplementary Reader- A Tiger in the House	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the Students- ★ To understand the theme of the lesson- importance of showing love towards animals. ★ To inculcate habit of caring and sharing ★ To identify about 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will understand- ★ that animals too have feelings ★ the values like compassion and justice, care and concern for human and animal life. ★ Students will take care 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Self –Awareness ★ Communication Skill ★ Empathy

	human-animal relationships and the importance of empathy.	of their pets if they have.	
Grammar- Perfect Continuous Tenses(present, past , future)	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to understand the formation and structure of each perfect tense. ★ To enable the students to understand with examples the use of tenses. ★ To enable the students to master the nuances of expressing the completed actions at difference points in time. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will make sentences using a structure of tenses. ★ Students will use perfect tenses with increasing accuracy. ★ Students will express imagined situations in various time frames. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skill ★ Problem Solving

		Creative Writing- Article Writing	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to understand the purpose and structure of an article. ★ To enable the students to practice effective ideas, including introduction, body paragraph and conclusion. ★ To enable the students to generate relevant ideas and arguments. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will write articles on a specific ideas or issue. ★ Students will express their opinions or provide information in a convincing manner. ★ Demonstrate understanding of the conventions of article writing. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skill ★ Creative Thinking
2	Marathi	घटक पद्य – उपघटक असे .१३ – ! जगावे कवी गुरु ठाकूर-	<ul style="list-style-type: none"> ★ विद्यार्थ्यांना कवितेचे गायन ,वाचन करून कवितेचा भावार्थ स्पष्ट करता येणे.0000 ★ विद्यार्थ्यांना संकटांना न घाबरता यश मिळवता येणे. ★ विद्यार्थ्यांना स्वतःमध्ये साहस निर्माण करता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ विद्यार्थी रस्त्यावरून चालताना आपल्या घरचा रस्ता विसरल्यास न घाबरता ★ तेथे जवळच असलेल्या पोलीस मित्रांशी संपर्क साधून त्याच्या घरच्यांना त्या ठिकाणी बोलवण्याचा प्रयत्न करताना दिसतो. ★ विद्यार्थी आपल्या शेजारच्या घरात चोर शिरलेले पाहून न 	<ul style="list-style-type: none"> ★ संभाषण कौशल्ये ★ 'स्व' ची जाणीव ★ भावनांचे समायोजन ★ ताण-तणावांचे समायोजन ★ समस्यांचे निराकरण ★ व्यक्तिमधील ★ सहसंबंध. ★ निर्णयक्षमता ★ संभाषण कौशल्ये

				<p>घाबरता पोलिसांना व शेजाऱ्यांना फोनवरून इशारा देण्याचा प्रयत्न करतो.</p> <ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी समोर झालेला अपघात पाहून घाबरून पळून न जाता अपघातात जखमी झालेल्या रुग्णांना आधार देताना दिसतो व इतर लोकांना त्यांना मदत करणास जागरूक करतो. * विद्यार्थी 'पाणी हेच जीवन' हे सुवचन निवडून घरी याविषयी चर्चा करतो त्यावर निबंध लिहितो. 	<ul style="list-style-type: none"> * 'स्व' ची जाणीव * भावनांचे समायोजन
		<p>घटक गद्य – उपघटक – ...सुसंगती सदा घडो.१४ लेखक निलेश उजाळ –</p>	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना सुसंगती सदा घडोया सुवचनाचा वापर ... करून लघुनिबंध लेखन कसे करावे हे माहित करून घेता येणे * विद्यार्थ्यांना योग्य संस्कारांची जोपासना करता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी पहाटे लवकर उठून स्नान करून देवाची भक्ती, प्रार्थना व प्राणायाम करताना दिसतो. * विद्यार्थी पराक्रमी लोकांची पुस्तके वाचतो व सतत इतरांची मदत करताना दिसतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * 0ताण-तणावांचे समायोजन * समस्यांचे निराकरण * व्यक्तिमधील * सहसंबंध. * निर्णयक्षमता

		<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना चांगल्या संगतीचे आपल्यावर होणारे परिणाम ओळखता येणे. 		
	घटक – व्याकरण उपघटक - शब्दयोगी अव्यय	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक लेखन, वाचन करता येणे. * शब्दाला जोडून येणारे अव्यय म्हणजे शब्दयोगी हे विद्यार्थ्यांना सांगता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी इतरांशी बोलताना अर्थपूर्ण शब्दयोगी अव्यय वापरून वाक्य बोलतो. * उदा. मी कामामुळे आलो नाही. * विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक लेखन, वाचन करता येते. 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * संभाषण कौशल्ये
	घटक – व्याकरण उपघटक - उभयान्वयी अव्यय	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना आपल्या मातृभाषेत स्पष्ट व अचूक, सौंदर्यपूर्ण, अर्थपूर्ण लेखन, वाचन करता येणे. * दोन शब्द किंवा दोन वाक्ये यांना जोडणाऱ्या अविकारी शब्दाला उभयान्वयी अव्यय म्हणतात हे विद्यार्थ्यांना सांगता व ओळखता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आपल्या नेहमीच्या बोलण्यात दोन वेगवेगळी वाक्य जोडण्यासाठी उभयान्वयी अव्यय जोडून एक अर्थपूर्ण वाक्य बोलतो. * विद्यार्थी आपल्या नेहमीच्या बोलण्यात दोन वाक्ये जोडणारे विविध शब्द वापरून अर्थपूर्ण वाक्ये बोलून भाषेचे सौंदर्य वाढवताना दिसतो. * उदा. <u>जिथे</u> समाधान <u>तिथे</u> 	<ul style="list-style-type: none"> *

				<p>शांती.</p> <p>* मी बाहेर पडले <u>अन्</u> पाऊस सुरू झाला.</p>	
		<p>घटक -उपयोजित लेखन</p> <p>उपघटक -</p> <p>निबंधलेखन</p> <p>(कल्पनात्मक)</p> <p>पत्रलेखन</p>	<p>* विद्यार्थ्यांना आपल्या कल्पकतेने सर्जनशील विचार मांडता येणे.</p> <p>* विद्यार्थ्यांना कल्पनारम्य विचार मांडता येणे.</p>	<p>* विद्यार्थी आपली स्वप्ने व ध्येये ठरवून त्याविषयी कल्पकतेने लिहिण्याचा प्रयत्न करतो.</p> <p>* उदा. मी सैनिक झालो तर... देशाविषयी असलेली देशभक्ती त्याच्या विचारातून व्यक्त होताना दिसते.</p>	<p>* संभाषण कौशल्ये</p> <p>* 'स्व'ची जाणीव</p> <p>* निर्णयक्षमता</p> <p>* भावनांचे समायोजन</p>
3	Hindi	<p><u>वसंत भाग – २</u></p> <p><u>१२. भोर और बरखा(कविता)</u></p> <p><u>१३. वीर कुंवर सिंह (जीवनी)</u></p>	<p>* पहले पद में मीराबाई ने यशोदा और श्रीकृष्ण द्वारा की गई भोर का (सुबह) वर्णन छात्रों के सामने प्रस्तुत करना</p> <p>* दूसरे पद में मीराबाई द्वारा किये गए सावन में वातावरण में आनेवाले परिवर्तन का वर्णन छात्रों के सामने प्रस्तुत करना </p> <p>* छात्रों को गाँव और शहर की सुबह में क्या अंतर है</p>	<p>* छात्रों के मन में अपनी माँ तथा सृष्टि के प्रति प्रेम बना रहेगा छात्र हमारे पारम्परिक , पात्रों के बारे में अधिक रुचि गरेखें</p> <p>* जैसे – यशोदा, कृष्ण, गोपियाँइंद्र , सृष्टि ब्रजभूमि आदी, देवता में आनेवाले परिवर्तन को छात्र रचनात्मक तरीके से समझेंगे</p> <p>* छात्र अपने अनुभव के</p>	<p>* समानुभूति कौशल का विकास</p> <p>* रचनात्मक सोच का विकास</p> <p>* पारस्परिक संबंधों का विकास</p>

			<p>इस विषय पर वादसंवाद - करवाना</p> <ul style="list-style-type: none"> * सन १८५७ के प्रथम भारतीय स्वतंत्रता संग्राम के सिपाही कुँवर सिंह की देशभक्ति, वीरता और सामाजिक कार्य के बारे में छात्रों को जानकारी देना। * छात्रों में देशभक्ति और राष्ट्रभक्ति की भावना जागृत कराना। 	<p>आधार पर अपना मत व्यक्त करेंगे।</p> <ul style="list-style-type: none"> * छात्रों में देश के प्रति निस्वार्थ प्रेमभावना विकसित होगी। * छात्र उदार व्यक्ति बनकर जरूरतमंदों की हमेशा मदद करने में विश्वास रखेंगे। 	
		<p><u>बालमहाभारत –</u> भीष्म शर- शय्या पर , बारहवाँ दिन , अभिमन्यु , युधिष्ठिर की चिंता और कामना</p>	<ul style="list-style-type: none"> * कथा के माध्यम से ऐतिहासिक पात्रों का परिचय करवाना। * प्राचीन भारतीय पौराणिक संदर्भों का परिचय करवाना। 	<ul style="list-style-type: none"> * छात्रों को महाभारत की कथा संक्षेप में पता चलेगी। * कथा के माध्यम से महाभारत के पात्र तथा उनके जीवन का परिचय होगा। 	<ul style="list-style-type: none"> * पारस्परिक संबंधों का विकास
		<p><u>व्याकरण – अव्यय के भेद</u> <u>वाक्य और प्रकार</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> * छात्रों को अव्यय की परिभाषा नियम और भेद , समझाना * अव्यय के उदाहरण समझाना। * छात्रों को वाक्य की 	<ul style="list-style-type: none"> * दिए गए उदाहरणों से अव्यय की पहचान करेंगे तथा समझ के साथ प्रयोग करेंगे। * दिए गए उदाहरणों से वाक्य की पहचान करेंगे तथा समझ के साथ प्रयोग करेंगे। 	<ul style="list-style-type: none"> * भाषिक कौशल का विकास * रचनात्मक कौशल का विकास

			परिभाषा नियम और भेद , समझाना		
		<u>रचनात्मक लेखन</u> पत्रलेखन औपचारिक	* पत्र का आरंभ व अंत कैसे लिखते है यह संरचना समझाना	* छात्र औपचारिक पत्रलेखन की संरचना समझकर दिए हुए विषय के आधार पर पत्रलेखन करेंगे	* रचनात्मक सोच का विकास
4	Sanskrit	एकादशः पाठः विद्याधनम्	* जीवन में विद्याधन के महत्त्व को समझाना।	* जीवन में विद्याधन के महत्त्व को समझ गए।	* संभाषण कौशल
		व्याकरणम् लिङ्गम्, विभक्तिः, वचनम् चित्रवर्णनम्, अनुच्छेदः लेखनम्।	* विद्यारूपी धन की तुलना में बाकी धनों को गौण बताना। * चित्रवर्णन की विधा को बताना।	* विद्यारूपी धन की तुलना में बाकी धनों की गौणता को समझा। * चित्रवर्णन की विधा को समझकर वाक्य निर्माण सिख गए।	* रचनात्मक सोच
5	Science	6. Respiration in organism.	* To enable the students to - * Define cellular respiration in order to differentiate between aerobic and anaerobic respiration. * Examine inhalation, exhalation &	* Students will – * Differentiate respiration / breathing in different organisms. * Explain process of respiration in humans * Write word equation for chemical reaction of respiration.	* Communication skill * Decision making * Critical thinking * Creative thinking

breathing rate in own body in order to analyse the effect of various activities on breathing rate.

- ★ Observe the reaction of exhaled air with lime water in order to infer the gas exhaled.
- ★ Construct a working model of respiratory process in humans.
- ★ Define terminology related to respiration in humans
- ★ Understand the process of breathing in humans,.
- ★ Understand the process of respiration in cockroach, earthworm, fish & plants

- ★ Measure and calculate pulse rate

- ★ Construct model to show mechanism of breathing using materials from surroundings & explain its working in order to demonstrate scientific knowledge and understanding of how it works.

- ★ Develop a skill of accuracy by drawing the Human respiratory system diagram

- ★ Apply learning to situations like harmful effects of smoking, artificial respiration

6	Mathematics	8. Rational numbers	To enable students to - <ul style="list-style-type: none"> ★ Represent integers in the form of numerator/denominator where denominator is non zero in order to define rational numbers. ★ Multiply numerator and denominator by same non zero integer in order to find equivalent rational numbers. ★ Define positive and negative rational numbers in order to classify a number as either of them. ★ Construct a number 	Students will - <ul style="list-style-type: none"> ★ Applies appropriate mathematical operations on rational numbers in order to solve problems related to daily life situations. ★ Divide quantities such as food portions or sharing expenses. ★ Cook and bake using fractional measurements of ingredients. ★ Calculate the dosage for medications. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Logical thinking ★ Critical thinking ★ Problem solving
---	-------------	----------------------------	--	---	--

line in order to
represent rational
numbers on it.

- ★ Simplify rational
numbers in order to
represent the number
in standard form.
- ★ Calculate and find
rational numbers
between any two
rational numbers in
order to infer that
there are infinite
rational numbers
between any two
given rational
numbers.
- ★ Apply the rules of
addition, subtraction,
multiplication and

			division of rational numbers operations in order to simplify arithmetic operations.		
7	Social Science	Civics: Chapter 6: Understanding Media	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to : ★ Describe the various ways through which we communicate in the society. ★ Know the different technologies that mass media uses are expensive. ★ understand that an independent media means that no one should control & influence its coverage of news. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will able to: ★ Recognize the role of big business in the media coverage of events. ★ compare the strong links between media & technology & media & big business ★ Identify how the media sets the agenda through influencing our perception of issues. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ ★ Communication skills ★ Problem Solving
		Civics 7)Markets Around Us	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable students ★ To understand markets and their 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to ★ Focus and discussing 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skill ★ Critical thinking

relation with everyday life.

- ★ To understand markets and their function to link scattered producers and consumers.
- ★ To gain a sense of inequity in market operation.

various types of markets, how people access these and to examine the workings of an actual market.

- ★ Explain People's access to markets depends upon many factors such as availability, convenience, credit, quality, price, income cycle etc.
- ★ Examine the role of an observable wholesale market such as grain, fruit, or vegetable to understand the chain of activities, the role of intermediaries and its impact on farmer - producers.

8	Computer	CH-7 LEARNING	★ Students will be able	★ Students will:	★ Communication
---	----------	---------------	-------------------------	------------------	-----------------

		HTML	to: ★ create tables using table tag and its attributes. ★ create ordered and unordered lists in HTML	★ create a basic, well-structured web page with text, images, links, and basic styling using HTML and CSS. ★ identify and explain the different components of an HTML document, including the <html>, <head>, and <body> tags.	Skills ★ Critical Thinking ★ Problem-Solving ★ Creative thinking
--	--	------	--	---	---

January

Sr. No.	Subject	Topic/ Chapter / Lesson	Learning Objectives	Learning Outcomes	Life skills
1	English	Poem- Meadow Surprises	★ Students will be able to - • Understand the theme of the poem- ★ To discover (enjoy) nature you need to have a keen eye.	★ Students will Critically analyse the theme of the poem. ★ Students will understand and tell the habitat of different animals.	★ Creative Thinking ★ Self –Awareness

			<p>Sequence events enhance vocabulary Complete the exercises at the end of the poem.</p> <ul style="list-style-type: none">★ To understand the meaning of new words and phrases.	<ul style="list-style-type: none">★ Students will use new words and phrases in their communication.	
	Supplementary Reader- An Alien Hand	<ul style="list-style-type: none">★ To enable the Students-★ To understand the theme of the lesson.★ Importance of science and technology.★ To inculcate the value of being obedient.★ To sequence the events★ To enhance vocabulary	<ul style="list-style-type: none">★ Students will understand-★ The theme of the lesson-★ to know the importance of science and technology.★ Student will understand about★ Planets and speak about the differences in them.★ Students will express imagined situations in various time frames.	<ul style="list-style-type: none">★ Problem Solving★ Creative Thinking★ Critical Thinking	

Grammar- Subject Verb Agreement	<ul style="list-style-type: none"> ★ To identify the subject and verb in a sentence. ★ To enable the students to understand the rules of subject-verb agreement. ★ To enable the students to use the rules to frame grammatically correct sentences. ★ To recognize different forms of verbs. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will identify the subject and verb in a sentence. Student will use the rules while writing and speaking. ★ Students will answer the questions from the book. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Problem Solving ★ Creative Thinking
Grammar- Reported Speech	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to learn direct and indirect speech. ★ To enable the students to form sentences in indirect speech. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will recognize the differences between direct and indirect speech. ★ Students will respond to the kinds of sentences that are used in the reported speech. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication Skill ★ Problem Solving

		Creative Writing- Speech Writing	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the Students- * To understand the purpose of speech writing. * To learn how to organize ideas effectively. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will write speech on a specific ideas or issue. * Students will express their opinions or provide information in a convincing manner. * Demonstrate understanding of the conventions of speech writing. 	<ul style="list-style-type: none"> * Communication Skill * Creative Thinking
2	Marathi	घटक गद्य – उपघटक – कलवारी पहाड.१५ (प्रवास वर्णन)	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना गुड फ्रायडेला प्रभू येशू आपल्या पापानाशासाठी क्रुसावर चढले ते ठिकाण म्हणजे ‘कलवारी पहाड’ हे सांगता येणे. * विद्यार्थ्यांना प्रभू येशू ख्रिस्तांच्या कार्याची माहिती अवगत करून घेता येणे. * विद्यार्थ्यांना सर्वधर्म,सर्वधर्मातील 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी विविध धर्मातील ‘मानवता हाच खरा धर्म’ ही शिकवण सर्वांना सांगताना दिसतो. * विद्यार्थी त्याच्या कृतीतून मानव जातीच्या कल्याणाचा विचार करताना दिसतो.त्याच्या घरचे किंवा शेजारचे आजारी असल्यास त्यांची काळजी व सेवा करताना दिसतो. * विद्यार्थी विविध धर्मातील मुलांशी मैत्री करताना व 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * ‘स्व’ ची जाणीव * भावनांचे समायोजन * ताण-तणावांचे समायोजन * समस्यांचे निराकरण *

			लोकांविषयी प्रेम आदर , सन्मान व्यक्त करता येणे	त्यांच्याशी प्रेमाने वागताना दिसतो.	
		घटक – व्याकरण उपघटक- केवलप्रयोगी अव्यय	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना आपल्या मनातील दुःख, आश्चर्य इत्यादी भावना व्यक्त करणाऱ्या शब्दांना केवलप्रयोगी अव्यय म्हणतात हे ओळखता येणे. * विद्यार्थ्यांना वाक्यानुसार केवलप्रयोगी अव्यय वापरता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी रस्त्यावरील अपघात पाहून शोकदर्शक उद्गार काढताना दिसतो. उदा. अरेरे! खूप वाईट झाले. * विद्यार्थी आपल्या भावंडाना गोष्ट सांगताना वाक्यात केवलप्रयोगी अव्यय वापरून मनोरंजक गोष्ट बनवून सांगतो .तसेच भावना व्यक्त करताना केवलप्रयोगी अव्यय वापरतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * संभाषण कौशल्ये * भावनांचे समायोजन
		घटक -उपयोजित लेखन उपघटक -तक्रारपत्र ई-पत्र	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना लिखित साहित्याचा वापर व उपयोग करता येणे * तसेच विचारांची * व्यावहारिक देवाण-घेवाण लेखन नियमानुसार करता येणे. * विद्यार्थ्यांना इंटरनेटद्वारे पत्र व्यवहार करता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी व्यावसायिक ई-पत्राचे प्रारूप सांगतो. * विद्यार्थी त्याच्या परिसरात कचरागाडी येत नसल्याची तक्रार करणारे पत्र नगरपरिषदेत पाठवतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * संभाषण कौशल्ये * निर्णयक्षमता
3	Hindi	<u>वसंत भाग -२</u>	* प्रसिद्ध हॉकी खिलाडी	* छात्र हॉकी खेल के बारे में	* महत्वपूर्ण सोच का

<p><u>१४. संघर्ष के कारण मैं तुनुकमिजाज हो गया :</u> <u>धनराज (साक्षात्कार)</u></p> <p><u>१५. आश्रम का अनुमानित व्यय (लेखा – जोखा)</u></p>	<p>धनराज पिल्ले की बचपन से लेकर अब तक की प्रमुख घटनाओं से छात्रों को परिचित कराना ।</p> <ul style="list-style-type: none"> * राष्ट्रिय खेल हॉकी की जानकारी छात्रों को देना । * छात्रों को 'चक दे इंडिया' तथा अन्य प्रेरणादायक कथाओं की जानकारी देना * पाठ के माध्यम से छात्रों को गांधीजी और उनके अहमदाबाद में बनाये गए आश्रम की जानकारी देना । * लेखा जोखा रखना जरूरी - क्यों है यह छात्रों को समझाना * छात्रों से उनके रोजाना खर्च की आव्यय की- तालिका बनवाना । 	<p>जानकारी रखेंगे</p> <ul style="list-style-type: none"> * छात्रों को प्रेरणा मिलेगी की कठिनाईयों से घबराना नहीं चाहिए * लक्ष्य प्राप्ति के लिए छात्र हमेशा प्रयत्नशील रहेंगे । * इस पाठ से छात्रों को सीख मिलेगी की कोई भी बड़ा काम करने से पहले खर्चों की एक रूपरेखा तैयार कर लेनी चाहिए । * छात्र खर्चा और व्यय में तालमेल रखना सीख जाएंगे । 	<p>विकास</p> <ul style="list-style-type: none"> * भावनाओं का प्रतिबंध * समस्या समाधान कौशल का विकास * नवीन सोच का विकास
<p><u>बालमहाभारत</u> , भूरिश्रवा, जयद्रथ और आचार्य द्रोण का अंत , कर्ण और दुर्योधन भी</p>	<ul style="list-style-type: none"> * कथा के माध्यम से ऐतिहासिक पात्रों का परिचय करवाना। * प्राचीन भारतीय पौराणिक 	<ul style="list-style-type: none"> * छात्रों को महाभारत की कथा संक्षेप में पता चलेगी। * कथा के माध्यम से महाभारत के पात्र तथा उनके जीवन का 	<ul style="list-style-type: none"> * पारस्परिक संबंधों का विकास

		मारे गए	संदर्भों का परिचय * करवाना।	परिचय होगा।	
		<u>व्याकरण –मुहावरे</u> <u>क्रिया</u> <u>शुद्ध वर्तनी</u>	* छात्रों को मुहावरों का अर्थ के साथ वाक्यों में प्रयोग करना सिखाना। * क्रिया की परिभाषा नियम , छात्रों को समझाना * अशुद्ध शब्द और वाक्य को शुद्ध कर कर लिखना।	* छात्र मुहावरों का अर्थ समझकर वाक्य में प्रयोग करेंगे। * छात्र क्रिया की परिभाषा समझकर वाक्य में क्रिया की पहचान करेंगे। * छात्र अशुद्ध शब्द पहचानकर शुद्धता से लिखेंगे।	* रचनात्मक सोच का विकास * भाषिक कौशल का विकास
		<u>रचनात्मक लेखन –</u> संवाद लेखन	* छात्रों को संवाद लेखन की परिभाषा नियम को , समझाना	* छात्र दिए गए विषय पर संक्षिप्त और प्रभावशाली सरल और , स्वाभाविक भाषा के साथ संवाद लेखन करेंगे	* * रचनात्मक सोच का विकास
4	Sanskrit	द्वादशः पाठः अमृतं संस्कृतम्	* संस्कृत भाषा के गौरव व महत्त्व से परिचय करवाना। * भारतीय साहित्य में व्याप्त विशेषताओं को बताना।	* संस्कृत भाषा के गौरव व महत्त्व से परिचित हुए। * भारतीय साहित्य में व्याप्त विशेषताओं को जान गए।	* विश्लेषण कौशल
		इकारान्त स्त्रीलिङ्ग शब्दरूपम्, विभक्ति, वचनम्।	* इकारान्त स्त्रीलिङ्ग शब्दरूपों का प्रयोग बताना।	* इकारान्त स्त्रीलिङ्ग शब्दरूपों का प्रयोग समझ गए।	* भाषा विकास
5	Science	4. Acids, Bases and	To enable the students	Students will –	* Communication

		Salts	<p>to-</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Examine the common substance used at home based on taste & touch & classify them as acidic or basic. ★ Identify and describe the physical and chemical properties of acids, bases & salts. <p>E.g. Acids -sour taste, ability to turn blue litmus paper red.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Bases - bitter taste, slippery feel. Salts- crystalline structure. ★ Identify neutralization reactions & its characteristics. <ul style="list-style-type: none"> ★ Illustrates neutralization 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Differentiate between acids and bases ★ Distinguish between acidic, basic & neutral substances ★ Write word equation for acid-base reactions. ★ Apply knowledge of acids, bases, and salts to solve problems and predict the outcomes of chemical reactions. ★ Apply their understanding of neutralization reactions to real-world situations, such as analyzing the effectiveness of antacid medications or designing experiments to test neutralization 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Collaboration ★ Decision Making ★ Critical thinking ★ Problem solving ★ Self-awareness
--	--	--------------	---	---	--

reactions seen in everyday life.

- ★ Recognize the environmental impact of acids and bases, including their role in pollution (e.g., acid rain) and the importance of proper disposal and management.
- ★ Classify indicators based on their nature, such as natural indicators (e.g., litmus, turmeric) and synthetic indicators (e.g., phenolphthalein, methyl orange).

reactions.

- ★ Use natural indicators like turmeric, china rose etc.

		7. Transportation in Animals and plants	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable the students to ★ Understand the composition and functions of blood, including its role in transporting nutrients, oxygen, carbon dioxide, hormones, and waste products in animals. ★ Outline the functions carried out by parts of the circulatory system ★ Describe the function of blood & its constituents. ★ Describe the location & function of the 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will – ★ Differentiate between xylem and phloem. ★ Infer advantages of transpiration. ★ Advocate for lifestyle modifications, such as regular exercise and a healthy diet, to reduce the risk of cardiovascular disease. ★ Understand that studying the structure of the heart is essential for advancing medical knowledge, diagnosing and treating heart diseases, and promoting heart health and wellness. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Communication ★ Collaboration ★ Critical thinking ★ Creative thinking
--	--	--	--	---	--

			<p>heart.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Recall functions of parts of the excretory system * Explain the process of transport of water, minerals & food in plants * Identify and describe the major organs and structures of the excretory system, * Explain the process of transpiration. * Study excretion in other organisms * Examine own pulse in order to infer the 	<ul style="list-style-type: none"> * Apply learnt knowledge is essential for optimizing irrigation practices, improving crop yields, and managing nutrient deficiencies in agricultural systems. * Observe own heartbeat & pulse rate after different activities to draw a relationship between them. * Design a model of a stethoscope. * Discuss the importance & need for blood donations. * Analyze the condition of kidney failure to explain 	
--	--	--	---	---	--

			pulse rate & define it. ★ Define heart beat	the process of dialysis.	
6	Mathematics	10. Algebraic Expressions	★ To enable students to - ★ Form the expressions ★ Identify terms , factors coefficients ★ Knows the like and unlike expression ★ Classify expressions as monomials , binomials , trinomials and polynomials ★ Find the values of expression	★ Students will - ★ Calculate budget and finance such as discount , sales tax ★ Understanding the quantities of ingredients while cooking • Helps in time management , sports and recreation	★ Critical thinking ★ Communication skill
7	Social Science	Geography: Chapter 7: Human Environment– Settlement,	★ Students will be able to : ★ Know about dwellings & their types	★ Students will able to: ★ Know about dwellings & their types. ★ understand the different modes of	★ Communicati on skill. ★ Self - awareness ★ Critical

		Transport & Communication	<ul style="list-style-type: none"> ★ Understand the different modes of transport & their importance. ★ Explain the relationship between natural environment & human habitation 	<p>transport & their importance in the locality.</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Think critically to analyze & compare the types of settlements where he /she is living. ★ Understand diversity in the world with actual regional examples. 	thinking
		History: Chapter 8: Eighteenth Century Political Formation	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to : ★ Emergence of new political groups in the subcontinent during the first half of the 18th century. ★ Decline of the mughal empire. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to: ★ To have an overview of independent & powerful states in the country. ★ To have an understanding of their expressions. ★ To have an understanding of the 	<ul style="list-style-type: none"> ★ 1)Problem Solving ★ 2)Critical thinking

			<ul style="list-style-type: none"> * Emergence of new political groups. 	organization of the Sikhs into a political community during the seventeenth century.	
		Civics 7)Markets Around Us	<ul style="list-style-type: none"> * To enable students * To understand markets and their relation with everyday life. * To understand markets and their function to link scattered producers and consumers. * To gain a sense of inequity in market operation. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will be able to * Focus and discussing various types of markets, how people access these and to examine the workings of an actual market. * Explain People's access to markets depends upon many factors such as availability, convenience, credit, quality, price, income cycle etc. * Examine the role of an observable wholesale market such as grain, fruit, or vegetable to understand the chain of 	<ul style="list-style-type: none"> * Communication Skill * Critical thinking

				activities, the role of intermediaries and its impact on farmer - producers.	
* 8	* Computer	CH-7 LEARNING HTML	<ul style="list-style-type: none"> * Students will be able to: * create links using Anchor tag. * create frames in a webpage using frame tag. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will: * use HTML tags such as <h1>-<h6>, <p>, , <hr>, and <u> to format text and create headings, paragraphs, and emphasis. * create hyperlinks using the <a> tag and understand how to link to other web pages or resources. 	<ul style="list-style-type: none"> * Communication Skills * Critical Thinking * Problem-Solving * Creative thinking

February

Sr. No.	Subject	Topic/ Chapter / Lesson	Learning Objectives	Learning Outcomes	Life skills
---------	---------	-------------------------	---------------------	-------------------	-------------

1	English	Honeycomb -Poem- Garden Snake	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the students to acquire the knowledge of the central theme of the poem. * To understand the thoughts and feelings expressed in the poem. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will summarize the poem in their own words. * They will be able to identify poisonous and non poisonous snake from its appearance. * Students will narrate their experience about snakes . 	<ul style="list-style-type: none"> * Problem Solving * Coping with Stress * Creative Thinking
		Grammar- Conjunctions	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the students to define the term of conjunction and identify it in a sentence. * To enable the students to learn the different kinds of conjunctions. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will identify clauses and use conjunctions to combine them to make complex sentences. * Students will state the definition of coordinating, subordinating and correlative conjunctions. 	<ul style="list-style-type: none"> * Creative Thinking * Communication Skill

Grammar-Clauses	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the students to identify the independent and dependent clause in a sentence. * To enable the students to recognize the punctuation marks with the clauses and sentences. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will list the features of clauses. * Students will explore the difference between clauses and sentences. * Students will use the punctuation marks appropriately. 	<ul style="list-style-type: none"> * Creative Thinking * Problem Solving
Grammar-Prepositions	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the students to identify and define prepositions in a sentence. * Use prepositions accurately in writing to convey the relationship between the nouns or objects. * To analyze prepositional phrases in sentences. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will recognize prepositions and their usage in various contexts. * Students will apply knowledge of prepositions in their own writing for clarity and coherence. * Students will interpret and analyze texts and how prepositions contribute to meaning and structure. 	<ul style="list-style-type: none"> * Creative Thinking * Communication Skill
Grammar-	<ul style="list-style-type: none"> * To enable the students to 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will find out 	<ul style="list-style-type: none"> * Creative

		Vocabulary	<p>use words in different context.</p> <ul style="list-style-type: none"> * To understand the meanings of the new words . * To identify synonyms and antonyms . 	<p>words and their meanings in dictionary.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Students will * use their expanded vocabulary to express themselves more clearly and effectively in both speaking and writing. 	<p>Thinking</p> <ul style="list-style-type: none"> * Communication Skill
		Creative Writing- Story Writing	<ul style="list-style-type: none"> * To develop their imagination skill. * To learn about the basic elements of a story. * To learn techniques to create suspense in the story. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will develop story using their own ideas. * Students can write short stories. * Students will learn to weave their own story. 	<ul style="list-style-type: none"> * Creative Thinking * Communication Skill
2	Marathi	घटक -उपयोजित लेखन उपघटक- कथालेखन (मुद्यांवरून)	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना मुद्दे पाहून वाचनीय कथा लिहिता येणे. * विद्यार्थ्यांना मुद्दे पाहून कथेला योग्य शीर्षक व तात्पर्य देता येणे. * विद्यार्थ्यांना कथेत पात्रांची नावे, ठिकाणांची, वस्तूंची नावे 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आपल्या भावंडाना मनोरंजन पद्धतीने गोष्ट सांगतो. * विद्यार्थी त्याने पाहिलेला अपघात आपल्या मित्रांना कथानक पद्धतीने सांगतो. * विद्यार्थी आपल्या वाढदिवसाच्या दिवशी अनाथ 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * भावनांचे समायोजन * समस्यांचे निराकरण * निर्णयक्षमता

		<ul style="list-style-type: none"> कल्पकतेने वापरता येणे. * विद्यार्थ्यांना कथेचे लेखन भूतकाळात सुसंगतपणे करता येणे 	<ul style="list-style-type: none"> * मुलांना स्वतःजवळील गोष्टीची पुस्तके वाचण्यास देतो. * विद्यार्थी त्याला खाऊसाठी मिळालेल्या पैशांचा वापर गोष्टीची पुस्तके खरेदी करण्यासाठी करतो. 	
	घटक -उपयोजित लेखन उपघटक- कथालेखन (मुद्यांवरून)	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना मुद्दे पाहून वाचनीय कथा लिहिता येणे. * विद्यार्थ्यांना मुद्दे पाहून कथेला योग्य शीर्षक व तात्पर्य देता येणे. * विद्यार्थ्यांना कथेत पात्रांची नावे, ठिकाणांची, वस्तूंची नावे कल्पकतेने वापरता येणे. * विद्यार्थ्यांना कथेचे लेखन भूतकाळात सुसंगतपणे करता येणे 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी आपल्या भावंडाना * मनोरंजन पद्धतीने गोष्ट सांगतो. * विद्यार्थी त्याने पाहिलेला अपघात आपल्या मित्रांना कथानक पद्धतीने सांगतो. * विद्यार्थी आपल्या वाढदिवसाच्या दिवशी अनाथ * मुलांना स्वतःजवळील गोष्टीची पुस्तके वाचण्यास देतो. * विद्यार्थी त्याला खाऊसाठी मिळालेल्या पैशांचा वापर गोष्टीची पुस्तके खरेदी करण्यासाठी करतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * भावनांचे समायोजन * समस्यांचे निराकरण * निर्णयक्षमता
	व्याकरण सराव अकारविल्हे क्रम म्हणी, वाक्प्रचार, शुद्ध शब्द	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना त्यांचे विषय ज्ञान तपासता येणे. * विद्यार्थ्यांना प्रश्नांची उत्तरे अचूक व आत्मविश्वासाने देता येणे. 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी लेखन, वाचन, स्वयं अध्ययन लक्षपूर्वक करताना दिसतो. * विद्यार्थी प्रमाणलेखन, वाचन 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * निर्णयक्षमता * संभाषण कौशल्ये * निर्णयक्षमता

		परीक्षा सराव व सराव) परीक्षा(करतो.	
		घटक- पाठ्यपुस्तक /अपठित उतारा/कविता प्रश्नोत्तरे वाचन सराव	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थ्यांना परीक्षापूर्व तयारी करता येणे. * विद्यार्थ्यांना कौशल्याचा सराव करता येणे 	<ul style="list-style-type: none"> * विद्यार्थी त्याचे लेखन,वाचन यांची उजळणी करतो. * विद्यार्थी मनन ,चिंतन करताना दिसतो. 	<ul style="list-style-type: none"> * संभाषण कौशल्ये * निर्णयक्षमता * संभाषण कौशल्ये * निर्णयक्षमता
3	Hindi	<u>विलोम शब्द</u>	<ul style="list-style-type: none"> * विलोम शब्द की परिभाषा छात्रों को समझाना उदाहरण समझाना * उदा रात – दिन. 	* छात्र विलोम शब्दों को लिखने समझने में सक्षम बनेंगे	* रचनात्मक सोच का विकास
		सराव			
4	Sanskrit	त्रयोदशः पाठः लालनगीतम्	<ul style="list-style-type: none"> * प्रकृति से कार्य समय पर करने की सीख लेना। * प्राकृतिक सौन्दर्य का आनन्द लेना। 	<ul style="list-style-type: none"> * प्रकृति से कार्य समय पर करना सीखा। * प्राकृतिक सौन्दर्य का आनन्द लिया। 	* कृतज्ञता भाव
		समानार्थक पदानि, विलोम पदानि, वाक्य निर्माणम्।	* समानार्थक पद, विलोम पद, वाक्य निर्माण को बताना।	* समानार्थक पद, विलोम पद, वाक्य निर्माण को समझ गए।	* भाषा विकास
5	Science	10. Electric current and its effects	To enable the students to - <ul style="list-style-type: none"> • Define electric current and explain how it flows in a circuit. • Identify conductors and 	Students will - <ul style="list-style-type: none"> * Draw some electrical symbols * Distinguish between open and closed circuit. 	<ul style="list-style-type: none"> * Communication skill • Problem solving • Critical

			insulators of electricity. <ul style="list-style-type: none"> • Explain the role of a battery/cell in an electric circuit. • Understand the components of an electric circuit (battery, switch, bulb, wire, etc.). • Draw and interpret circuit diagrams using standard symbols. • Understand the heating and magnetic effect of electric current 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Explain heating and magnetic effect of electric current. ★ State examples of electric appliances in daily life electric bulb, fuse and electromagnet. ★ List uses of electromagnets in daily life. 	thinking <ul style="list-style-type: none"> • Technical skill
6	Mathematics	11. Exponents and Powers	<ul style="list-style-type: none"> ★ To enable students to - ★ Understand exponent form of a number. ★ Write a number in exponent form by prime factorisation. ★ Know laws of exponents. ★ Express large numbers in the standard form. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will - ★ Express large numbers in exponent form which will make easy to read the numbers. ★ Simplify the exponents in simpler form. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Creative thinking ★ Communication skill ★ Decision Making

		3. Data Handling	To enable students to - <ul style="list-style-type: none"> ★ Knows the Range and mode of data ★ Calculate mean , mode and median of data 	Students will - <ul style="list-style-type: none"> ★ Understanding methods and tools for collecting data effectively and ethically ★ Interpret findings and draw meaningful conclusions from data analysis. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Problem solving skill ★ Communication skill ★ Critical thinking skill ★ Decision making skill
7	Social Science	History: Chapter 8: Eighteenth Century Political Formation	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will be able to : ★ Emergence of new political groups in the subcontinent during the first half of the 18th century. ★ Decline of the mughal empire. ★ Emergence of new political groups. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Students will able to: ★ To have an overview of independent & powerful states in the country. ★ To have an understanding of their expressions. ★ To have an understanding of the organization of the Sikhs into a political community during the seventeenth century. 	<ul style="list-style-type: none"> ★ Problem Solving ★ Critical thinking
		History:	★ Students will be able to :	★ Students will able to:	★ Problem Solving

Chapter 8: Eighteenth Century Political Formation	<ul style="list-style-type: none"> * Emergence of new political groups in the subcontinent during the first half of the 18th century. * Decline of the mughal empire. * Emergence of new political groups. 	<ul style="list-style-type: none"> * To have an overview of independent & powerful states in the country. * To have an understanding of their expressions. * To have an understanding of the organization of the Sikhs into a political community during the seventeenth century. 	<ul style="list-style-type: none"> * Critical thinking
Civics 7)Markets Around Us	<ul style="list-style-type: none"> * To enable students * To understand markets and their relation with everyday life. * To understand markets and their function to link scattered producers and consumers. * 3) To gain a sense of inequity in market operation. 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will be able to * Focus and discussing various types of markets, how people access these and to examine the workings of an actual market. * Explain People's access to markets depends upon many factors such as availability, convenience, credit, quality, price, income cycle etc. 	<ul style="list-style-type: none"> * Communication Skill * Critical thinking

		<ul style="list-style-type: none"> * Examine the role of an observable wholesale market such as grain, fruit, or vegetable to understand the chain of activities, the role of intermediaries and its impact on farmer - producers. 	
<p>Civics: Chapter 6: Understanding Media</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Students will be able to : * Describe the various ways through which we communicate in the society. * Know the different technologies that mass media uses are expensive. * 3) understand that an independent media means that no one should control & influence its coverage of 	<ul style="list-style-type: none"> * Students will be able to: * Recognize the role of big business in the media coverage of events. * compare the strong links between media & technology & media & big business * 3) Identify how the media sets the agenda through influencing our perception of issues. 	<ul style="list-style-type: none"> * Communication skills * Problem Solving

		news.		
	<u>Geography:</u> Chapter 7: Life In The Deserts	* To enable the students to know 1) Identify the geographical location of the two regions on a map. 2) Apply the concepts of Hot & Cold desert regions as studied in the previous chapters. 3) Compare the aspects of Terrain, Climate, Natural Vegetation & wildlife of the two regions.	Students will be able to: 1) Search diversity in the world with actual regional examples. 2) Analyse the type of human activities in context to the two climatic zones. 3) Develop the sense of global citizenship	1) Critical Thinking 2) Self-awareness

* 8	Computer	CH-8 ABOUT CASCADING STYLE SHEETS ● Revision	* Students will be able to: * understand the significance of CSS in web development. * understand the advantages of using CSS. * learn about CSS syntax and elements. * learn to style text, list and tables. * using CSS. * learn to add images.	* Students will: * Identify common CSS errors and how to debug them using browser developer tools. * Apply CSS to style simple web pages, incorporating colors, fonts, layout, and other design elements. * create simple CSS rules to style HTML elements.	*Communication Skills *Critical Thinking *Problem-Solving *Creative thinking
-----	-----------------	--	---	--	---